

Korporatīvā īpašuma apdrošināšanas noteikumi

Nr. TPD-20251

2025. gada 12. jūnijs

Šie ir Korporatīvā īpašuma apdrošināšanas noteikumi. Šos apdrošināšanas noteikumus izmanto kopā ar Vispārīgiem noteikumiem. Tas nozīmē, ka abus apdrošināšanas noteikumus piemēro kopā un tie nav savstarpēji izslēdzoši. Lūdzu, veltiet laiku un izlasiet apdrošināšanas noteikumus. Neskaidrību gadījumā, lūdzu, zvaniet mums vai rakstiet e-pastu. Mēs labprāt atbildēsim uz jūsu jautājumiem.

Saturs

1.	Noteikumos lietotie termini	3
2.	Apdrošināšanas objekts	4
3.	Apdrošinātie riski.....	6
4.	Papildu atlīdzināmie zaudējumi	11
5.	Izņēmumi.....	12
6.	Apdrošinājuma summa un zaudējumu novērtēšanas metode.....	15
7.	Zaudējumu atlīdzināšana	16
8.	Drošības noteikumi un pienākumi.....	18

1. Noteikumos lietotie termini

1.1. Saistītā persona – Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošināta vai Labuma guvēja vadības pārstāvis: biedrs, dalībnieks, akcionārs, valdes priekšsēdētājs, valdes loceklis, padomes priekšsēdētājs, padomes loceklis, prokūrists, pilnvarotā persona.

1.2. Nomnieks – persona, kura ar Apdrošināto ir noslēgusi līgumu par Nekustamā īpašuma nomu vai īri, tostarp, ja tas ir īstermiņa nomas vai īres līgums par jebkāda veida apmešanās vietu, piemēram, viesnīcu, hosteli, viesu namu, kempingu vai īstermiņa īres mājokli. Par Nomnieku ir uzskatāmas arī personas, kas kopā ar šādu īstermiņa nomnieku vai īrnieku uzturas Nekustamajā īpašumā.

1.3. Pakalpojumu sniedzējs, Piegādātājs, Apakšuzņēmējs – persona, kura ar Apdrošinātā piekrišanu tā saimnieciskās darbības ietvaros var piekļūt apdrošinātajam Nekustamajam īpašumam, un kura ar Apdrošināto ir rakstiski noslēgusi līgumu, kas apliecina, ka persona sniedz pakalpojumus vai piegādā preces Apdrošinātajam, bet kura nav Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais, Labuma guvējs, Nomnieks un Saistītā persona.

1.4. Trešā persona – jebkura persona, kura nav Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais, Labuma guvējs, Nomnieks, Pakalpojumu sniedzējs, Piegādātājs, Apakšuzņēmējs, to darbinieki un Saistītā persona.

1.5. Apdrošinājuma summas apakšlimits – maksimālie atlīdzināmie zaudējumi visā Apdrošināšanas periodā kopā noteikta Apdrošinātā riska iestāšanās gadījumā vai noteikta veida zaudējumu atlīdzināšanai. Apdrošinājuma summas apakšlimiti ietilpst Apdrošināšanas polisē norādītajā Apdrošinājuma summā un uz šiem apakšlimitiem neattiecas noteikumi par virsapdrošināšanu un zemapdrošināšanu.

1.6. Apdrošinājuma summas papildu limits – maksimālie atlīdzināmie zaudējumi visā Apdrošināšanas periodā kopā noteikta Apdrošinātā riska iestāšanās gadījumā vai noteikta veida zaudējumu atlīdzināšanai. Apdrošinājuma summas papildu limiti ir noteikti papildus Apdrošināšanas polisē norādītajai Apdrošinājuma summai un uz šiem papildu limitiem neattiecas noteikumi par virsapdrošināšanu un zemapdrošināšanu.

1.7. Nolietojums – Apdrošināšanas objekta vērtības samazināšanās tā lietošanas, vecuma, ražotāja noteiktā ekspluatācijas laika, samazināto izmantošanas iespēju (tostarp tehnoloģisko iespēju) vai citu līdzīgu apstākļu dēļ.

1.8. Pilnīga bojāeja – Apdrošināšanas objekta stāvoklis pēc Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja Apdrošināšanas sabiedrība ir atzinusi tā remontu par tehniski neiespējamu vai ekonomiski nepamatotu, kā arī visos gadījumos, kad Apdrošināšanas objekta paredzamie remonta izdevumi ir vienādi vai pārsniedz 70 % no Apdrošināšanas objekta vērtības tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

1.9. Atjaunošanas vērtība – mazākie nepieciešamie izdevumi, lai Pilnīgas bojāejas gadījumā:

1.9.1. atjaunotu objektu tādā stāvoklī, kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja Apdrošināšanas objekts ir nekustamais īpašums; vai

1.9.2. atjaunotu vai iegādātos jaunu, līdzvērtīgu objektu, kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja Apdrošināšanas objekts ir kustamais īpašums.

1.10. Iegādes vērtība – mazākie nepieciešamie izdevumi, lai Pilnīgas bojāejas gadījumā iegādātos līdzvērtīga nolietojuma un ar līdzvērtīgiem tehniskiem rādītājiem objektu, kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja Apdrošināšanas objekts ir Preces vai Iekārtas. Ja Apdrošināšanas objekts ir Preces un Apdrošinātais ir šo Preču ražotājs, tad Iegādes vērtībā tiek iekļauti arī tiešie ražošanas vai apstrādes izdevumi.

1.11. Faktiskā vērtība – Apdrošināšanas objekta Atjaunošanas vērtība, no kuras atskaitīts Apdrošināšanas objekta Nolietojums (procentu izteiksmē), kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

1.12. Tirgus vērtība – vismazākā nepieciešamā naudas summa, par kādu tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās īpašumam būtu jāpāriet no viena savstarpēji nesaistīta īpašnieka pie otra darījuma rezultātā starp labprātīgu pārdevēju un labprātīgu pircēju, pieņemot, ka katra no pusēm rīkojas kompetenti, piesardzīgi un bez piespiešanas, iepriekš apzinot īpašuma reālo vērtību tirgū konkrētajā brīdī. Tirgus vērtības noteikšanai var izmantot arī Latvijas Īpašumu vērtētāju asociācijas sertificēta vērtētāja atzinumu (vērtējumu).

1.13. Inženiertīkli – ēkas ekspluatācijai nepieciešamie inženiertīkli: ūdensapgādes, lietus un saimnieciskās kanalizācijas, notekūdeņu, apkures, gāzes, elektrības, ventilācijas, gaisa kondicionēšanas, ugunsdrošības, ugunsdzēsības, sakaru, apsardzes, videonovērošanas, telekomunikāciju sistēmas, šo tīklu un sistēmu neatņemamas sastāvdaļas un iekārtas, piemēram, ūdens sūkņi, ventilācijas un apkures iekārtas atbilstoši ēkas lietojuma veidam.

1.14. Nekustamais īpašums – apdrošināšanas polisē norādītais nekustamais īpašums: Ēka, Telpas vai tādas telpas, kurās veikti Remontieguldījumi.

1.15. Pastāvīgi izmantots nekustamais īpašums – nekustamais īpašums:

1.15.1. kurā ne retāk kā vienu reizi 7 dienās tiek veikta sistemātiska saimnieciskā darbība un tiek veikta tā fiziska apsekošana, apsekojot gan telpu iekšpusi, gan ārpusi un pārliedzinoties, ka nav radušies bojājumi; vai

1.15.2. kurā ne retāk kā vienu reizi 7 dienās uzturas Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais, Labuma guvējs vai Nomnieks un tiek veikta tā fiziska apsekošana, apsekojot gan telpu iekšpusi, gan ārpusi un pārliciecinoties, ka nav radušies bojājumi; vai

1.15.3. kurš ir aprīkots ar apsardzes signalizāciju atbilstoši šo noteikumu 8. punktam "Drošības noteikumi un pienākumi"; vai

1.15.4. kuram nodrošināta diennakts fiziskā apsardze, ko saskaņā ar rakstisku līgumu veic apsardzes uzņēmums.

2. Apdrošināšanas objekts

2.1. Apdrošināšanas objekts ir īpašums, kas norādīts Apdrošināšanas polisē, un tas var būt: Ēka, Telpas, Remontieguldījumi, Teritorijas labiekārtojums, Iekārtas un/vai Preces.

2.2. **Ēka.** Ja Apdrošināšanas polisē kā Apdrošināšanas objekts ir norādīta Ēka, tad ir apdrošināts:

2.2.1. Ēka, kas ir Apdrošinātā atsevišķs īpašums un kas ir stacionāri saistīta ar zemi. Tas nozīmē, ka ir apdrošināts viss Ēkas konstrukciju kopums, piemēram:

- a) pamati, pagrabs, pazemes stāvi;
- b) ārējās un iekšējās sienas, starpstāvu pārsegumi;
- c) kāpņu telpas, kāpnes, liftu šahtas, eskalatori, atbalsta kolonnas, tehniskie starpstāvi un jumts;
- d) pabeigta ēkas ārējā un pabeigta iekšējā apdare;
- e) būtiskas Ēkas daļas, kuras nevar noņemt vai mainīt, nesabojājot Ēkas konstrukcijas vai nemainot tās izskatu vai lietošanas veidu – piemēram, lifti, skursteņi, logi, durvis, stikla fasādes, evakuācijas kāpnes.

2.2.2. Ēkas iekšpusē esošie Inženiertīkli, inženieraprīkojuma elementi (tualetes, dušas un vannas aprīkojums), kā arī ārpus Ēkas esoši Inženiertīkli, kas ir funkcionāli saistīti ar Ēkas iekšienē esošajiem Inženiertīkliem, līdz to piederības robežai, tomēr ne plašāk kā Apdrošināšanas polisē norādītās teritorijas robežās un ne plašāk kā Apdrošinātā īpašumā vai faktiskā valdījumā (turējumā) esošās teritorijas robežās;

2.2.3. Ēkai stacionāri piestiprināta saules enerģijas sistēma, ar Apdrošinājuma summas apakšlimitu 10% no Ēkas apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 10 000 EUR;

2.2.4. Ēkā iebūvētās mēbeles un iebūvētā sadzīves tehnika, kas nepieciešama darbinieku vajadzību nodrošināšanai, bet netiek izmantota ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai, ar Apdrošinājuma summas apakšlimitu 10 000 EUR;

2.2.5. Teritorijas labiekārtojums (atbilstoši šo noteikumu 2.5. punktā definētajam).

2.3. **Telpas.** Ja Apdrošināšanas polisē kā Apdrošināšanas objekts ir norādītas Telpas, tad ir apdrošināts:

2.3.1. ēkā esošas, būvnieciski norobežotas un funkcionāli nošķirtas telpas, piemēram, dzīvoklis vai nedzīvojamās telpas, kas ir Apdrošinātā atsevišķs īpašums vai atrodas Apdrošinātā

kā kopīpašnieka faktiskā valdījumā (turējumā). Tas nozīmē, ka ir apdrošināti šo telpu robežās esošie:

- a) konstruktīvie slodzi nenesošie, nožogojšie un apdares elementi (tajā skaitā iekšējās starpsienas, griestu, grīdu un sienu apdare, durvis, kāpnes, lifti) līdz to savienojumam ar ēkas nesošajām konstrukcijām;
- b) inženiertīkli līdz kopīpašuma stāvvadiem un tādas Inženiertīklu iekārtas un inženieraprīkojuma elementi (piemēram, tualetes, dušas un vannas aprīkojums), bez kuriem kopīpašumā esošās ēkas daļas elementi var funkcionēt patstāvīgi;
- c) šīs telpas vai telpu grupas norobežojošie logi un durvis;

2.3.2. Telpās iebūvētās mēbeles un iebūvētā sadzīves tehnika, kas nepieciešama darbinieku vajadzību nodrošināšanai, bet netiek izmantota ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai, ar Apdrošinājuma summas apakšlimitu 10 000 EUR;

2.3.3. ēkas (atbilstoši šo noteikumu 2.2.1. - 2.2.2. punktā definētajam) kopīpašuma daļas tādā apmērā, kas atbilst Apdrošinātajam piederošajām domājamām daļām. Nav apdrošinātas tādas kopīpašuma daļas, kas atrodas cita īpašnieka faktiskā valdījumā (turējumā);

2.3.4. Teritorijas labiekārtojums (atbilstoši šo noteikumu 2.5. punktā definētajam) tādā apmērā, kas atbilst Apdrošinātajam piederošajām domājamām daļām, vai pilnā apmērā, ja tas pieder Apdrošinātajam kā vienīgajam īpašniekam.

2.4. **Remontieguldījumi.** Ja Apdrošināšanas polisē kā Apdrošināšanas objekts ir norādīti Remontieguldījumi, tad ir apdrošināts:

2.4.1. remontieguldījumi, ko Apdrošinātais ir veicis ēkā esošās, būvnieciski norobežotās un funkcionāli nošķirtās telpās, piemēram, dzīvoklī vai nedzīvojamās telpās, pamatojoties uz rakstiski noslēgtu nomas līgumu. Tas nozīmē, ka ir apdrošināti šādi remontieguldījumi:

- a) šo telpu robežās esošie konstruktīvie slodzi nenesošie, nožogojšie un apdares elementi (piemēram, iekšējās starpsienas, griestu, grīdu un sienu apdare, durvis, kāpnes, lifti) līdz to savienojumam ar ēkas nesošajām konstrukcijām;
- b) šo telpu robežās esošie Inženiertīkli līdz ēkas stāvvadiem un tādas Inženiertīklu iekārtas un inženieraprīkojuma elementi (piemēram, tualetes,

dušas un vannas aprīkojums), bez kuriem citi ēkas daļas elementi var funkcionēt patstāvīgi;

- c) šīs telpas norobežojošie logi, durvis un šīm telpām pieguļošo ārsienu ārējā apdare atbilstoši attiecīgās telpas sienas platībai;

2.4.2. nomātajās telpās iebūvētās mēbeles un iebūvētā sadzīves tehnika, kas nepieciešama darbinieku vajadzību nodrošināšanai, bet netiek izmantotas ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai, ar Apdrošinājuma summas apakšlimitu 10 000 EUR, ja Apdrošinātais atbilstoši rakstiski noslēgtam nomas līgumam ir veicis šādus ieguldījumus;

2.4.3. ēkas koplietošanas telpu iekšējā apdare proporcionāli nomāto telpu platībai, ja Apdrošinātais atbilstoši rakstiski noslēgtam nomas līgumam ir veicis šādus ieguldījumus;

2.5. **Teritorijas labiekārtojums** (atbilstoši šo noteikumu 2.5. punktā definētajam), ja tas pieder Apdrošinātajam.

2.5.1. Teritorijas labiekārtojums. Ja Apdrošināšanas polisē kā Apdrošināšanas objekts ir norādīts Teritorijas labiekārtojums, tad ir apdrošināts:

2.5.2. markīzes, ārējās žalūzijas, reklāmas stendi, izkārtnes, norādes, kas piestiprinātas pie ēkas ārējām konstrukcijām un kas ir funkcionāli saistītas ar apdrošināto Nekustamo īpašumu;

2.5.3. teritorijas labiekārtojuma objekti, kas stacionāri savienoti ar zemi un funkcionāli saistīti ar apdrošināto Nekustamo īpašumu, un kas atrodas Apdrošināšanas polisē norādītās teritorijas robežās, bet ne plašāk kā Apdrošinātā īpašumā vai faktiskā valdījumā (turējumā) esošās teritorijas robežās, piemēram:

- a) nožogojums, vārti un to automātiskas sistēmas, paceļamās barjeras,
- b) apgaismojums, elektroauto uzlādes stacijas,
- c) karogu masti, reklāmas stendi, izkārtnes, norādes,
- d) bērnu rotaļu laukumi, iebūvētas strūklakas un āra baseini, statujas, teritorijā esoši ceļi, stāvlaukumi, mazēkas (vienstāva ēkas, kuru apbūves laukums nav lielāks par 25 m²);

2.5.4. atkritumu urnas, soliņi, galdi, terases, arī tad, ja tie nav stacionāri savienoti ar zemi.

2.6. Ja ir apdrošinātas Ēkas, Telpas vai Remontieguldījumi, tad atbilstoši šo noteikumu 2.2. -2.4. punktam vienlaikus ir apdrošināts arī Teritorijas labiekārtojums ar Apdrošinājuma summas apakšlimitu 10% no attiecīgā Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 50 000 EUR. Ja Teritorijas labiekārtojums Apdrošināšanas polisē norādīts kā atsevišķs Apdrošināšanas objekts ar atsevišķu Apdrošinājuma summu, tad tam piemērojama šī atsevišķi norādītā Apdrošinājuma summa.

2.7. **Iekārtas** – par Iekārtām šo noteikumu izpratnē tiek uzskatītas saimnieciskajā darbībā izmantojamās iekārtas, mehānismi, sistēmas, to aprīkojums, biroja iekārtas un pamatlīdzekļi, kas ir Apdrošinātā īpašumā vai atrodas Apdrošinātā kā lizingaņēmēja turējumā. Par Iekārtām tiek uzskatīts arī mazvērtīgais inventārs, t.i., aktīvi, kas saskaņā ar uzņēmuma grāmatvedības dokumentiem ir mazvērtīgi un netiek uzskaitīti kā pamatlīdzekļi vai var tikt norakstīti uzreiz pēc iegādes.

2.8. Iekārtas Apdrošināšanas polisē var tikt norādītas kā atsevišķi objekti vai saskaņā ar Apdrošināšanas polisē pievienotu sarakstu, vai kā Iekārtu grupas. Ja Apdrošināšanas polisē norādītas Iekārtu grupas, tiek pieņemts, ka ir apdrošinātas visas Iekārtas, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir iekļaujamās Apdrošinātā pamatlīdzekļos, un pēc sava lietojuma veida un funkcionalitātes iekļaujas Apdrošināšanas polisē norādītajās Iekārtu grupās.

2.9. **Preces** – par Precēm šo noteikumu izpratnē tiek uzskatītas preces, kuras:

2.9.1. Apdrošinātais ir iegādājies vai ražojis ar pārdošanas mērķi savas saimnieciskās darbības ietvaros, tostarp izejvielas, pusfabrikāti, ražošanas procesā esošs izejvielu salikums vai pusfabrikātu kopums; vai

2.9.2. nodotas Apdrošinātā turējumā ar uzlabošanas, apkopes, pārstrādes, apstrādes vai uzglabāšanas mērķi, ja preču faktiskais stāvoklis pirms nodošanas Apdrošinātā turējumā ir fiksēts divpusējā rakstveida vienošanās.

2.10. Iekārtas un Preces ir apdrošinātas, tām atrodoties apdrošinātajās Ēkās, Telpās, **ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi**. Tomēr tādas Iekārtas un Preces, kuras saskaņā ar ražotāja norādēm var uzglabāt vai ekspluatēt arī ārpus telpām, ir apdrošinātas arī tad, ja tās atrodas ārpus telpām Apdrošināšanas polisē norādītās teritorijas robežās, bet ne plašāk kā Apdrošinātā īpašumā vai faktiskā valdījumā (turējumā) esošās teritorijas robežās, ievērojot šādus nosacījumus:

2.10.1. šādu Iekārtu un Preču, kuras atrodas ārpus telpām, Apdrošinājuma summas apakšlimits ir 20% no attiecīgās Iekārtu vai Preču Apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 100 000 EUR;

2.10.2. Zādzības ar ielaušanos vai Vandalisma rezultātā nodarītos zaudējumus Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina tikai tad, ja Iekārtas vai Preces atradās slēgtā, iežogotā un apsargātā teritorijā un Zādzība ar ielaušanos vai Vandalisms veikti, salaužot vai mehāniski bojājot norobežojošās konstrukcijas vai atmūķējot tās.

2.11. **Mājas birojs**. Ja ir apdrošinātas tādas Iekārtas, kas ir biroja tehnika, un ko Apdrošinātā darbinieki tiešo darba pienākumu veikšanai izmanto savā dzīves vietā, piemēram, datori, tad šādas Iekārtas ir apdrošinātas arī darbinieka dzīves vietā Latvijas Republikā un to pārvietošanās laikā no biroja līdz dzīves vietai, ievērojot šādus nosacījumus:

2.11.1. šādu lekārtu Apdrošinājuma summas apakšlimits ir 10 000 EUR, bet Apdrošināšanas atlīdzības limits vienam apdrošināšanas gadījumam ir 1 000 EUR;

2.11.2. Zādzības ar ielaušanos vai Vandalisma rezultātā nodarītos zaudējumus Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina tikai tad, ja lekārtas atradās darbinieka tiešā uzraudzībā vai aizslēgtās telpās, vai aizslēgtā transportlīdzekļa salonā, aizslēgtā bagāžas vai jumta bagāžas nodalījumā, un tās nebija atstātas redzamā vietā transportlīdzeklī vai strukturāli nenoslēgtā transportlīdzeklī, piemēram, kravas kastē.

2.12. **Papildus iegādāts īpašums.** Ja Apdrošināšanas perioda laikā papildus iegādāts kustamais vai Nekustamais

īpašums, kas ir Apdrošināšanas objekta sastāvdaļa vai kas pēc tā pielietojuma atbilst Apdrošināšanas objektam un Apdrošināšanas polisē norādītajam Apdrošinātā saimnieciskās darbības veidam, šāds īpašums ir apdrošināts ar Apdrošinājuma summas papildu limitu 10% no attiecīgā Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 100 000 EUR, izņemot, ja Apdrošināšanas polisē norādīts citādi. Noslēdzot nākamo Apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmēja pienākums ir informēt Apdrošināšanas sabiedrību par šādu papildus iegādātu īpašumu.

3. Apdrošinātie riski

3.1. Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts tikai pret tiem riskiem, kuri norādīti Apdrošināšanas polisē, un tie var būt šādi:

3.1.1. viens vai vairāki šo noteikumu 3.3. punktā minētie **Nosauktie riski**; vai

3.1.2. **Visi riski** atbilstoši šo noteikumu 3.4. punktam; un

3.1.3. viens vai vairāki šo noteikumu 3.5. punktā minētie **Papildu riski**, apdrošinot tos kopā ar Nosauktajiem riskiem vai Visiem riskiem.

3.2. Apdrošināšanas polisē var būt ietverti arī viens vai vairāki šo noteikumu 3.6. punktā minētie **Apdrošināšanas aizsardzības paplašinājumi**.

3.3. **NOSAUKTIE RISKI** – Apdrošināšanas objekta pēkšņi un neparedzēti bojājumi, ja šādus bojājumus izraisījis kāds no tālāk šajā punktā minētajiem riskiem, **un ja šāds risks norādīts Apdrošināšanas polisē**. Tomēr Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina tādus zaudējumus un bojājumus, kas Apdrošināšanas polisē, Vispārīgajos apdrošināšanas noteikumos vai šo noteikumu 5. punktā minēti kā izņēmumi.

3.3.1. **Uguns nelaimes:**

- a) Ugunsgrēks – uguns ar atklātu liesmu, kura pēkšņi izcēlusies no tai neparedzētas vai paredzētas vietas vai priekšmeta, kas atrodas Apdrošināšanas polisē norādītajā teritorijā vai ārpus tās, un turpinājusi patstāvīgi izplatīties tālāk, tostarp šādas uguns radīta karstuma, dūmu, sodrēju, nosēdumu, tieša iedarbība uz Apdrošināšanas objektu, kā arī šāda ugunsgrēka dzēšanas darbu rezultātā radušies Apdrošināšanas objekta bojājumi.
- b) Aizdedzināšana – Trešo personu izdarīta tīša, prettiesiska Apdrošināšanas objekta bojāšana vai iznīcināšana, izraisot ugunsgrēku.
- c) Zibens spēriens – zibens tieša iedarbība uz Apdrošināšanas objektu vai uz Apdrošināšanas polisē norādītajā teritorijā esošajām iekārtām

vai aprīkojumu, tajā skaitā tādu, kas paredzēts aizsardzībai pret zibens iedarbību, ja tā rezultātā Apdrošināšanas objektam radies ārējs fizisks bojājums, tostarp, ja izcēlies ugunsgrēks, kā arī blakus esošo koku, mastu, stabu, ēku vai citu objektu uzkrīšana Apdrošināšanas objektam zibens tiešas iedarbības rezultātā uz šiem objektiem.

- d) Eksplozija – pēkšņa, ārhoša sprādziena izpausme, kura pamatā ir ķīmisku vielu, tajā skaitā gāzes, tvaiku vai vielu maisījuma, ķīmiska pārvērtība, reakcija, radot paaugstinātu spiedienu (triecienvilni), neatkarīgi no tā, vai tas ir izraisījis ugunsgrēku.

Attiecībā uz tādām iekārtām, piemēram, apkures katliem, boileriem, dzinējiem u.c., kuras pēc to uzbūves principa ir paredzētas darbam ar paaugstinātu spiedienu vai kontrolētām, cikliskām eksplozijām, par eksploziju šo noteikumu izpratnē tiks uzskatīts tikai tāds gadījums, ja eksplozijas rezultātā iekārtas korpuss būs bojātas tādā mērā, ka notiek spiediena atšķirību izlīdzināšanās starp trauka iekšējo vidi un ārējo vidi. Attiecībā uz cita veida iekārtām par eksploziju šo noteikumu izpratnē tiek uzskatīts arī gadījums, kad pēkšņu un neparedzētu eksploziju šo iekārtu iekšpusē izraisa tur notikusi ķīmiska reakcija, nebojājot šīs iekārtas korpasa sienas.

- e) Lidaparāts – pilotējama lidaparāta, tostarp ar tālvadību pilotējama lidaparāta (drona), tā daļu vai tā pārvadātas kravas trieciens, virsskaņas lidaparāta triecienvilņa tieša iedarbība, neatkarīgi no tā, vai ir izcēlies ugunsgrēks.

3.3.2. **Vētra un krusa** – krusas vai vētras, ja vēja vai vēja brāzmu ātrums ir vismaz 17,2 m/s (jeb 8 balles pēc Boforta skalas), tieša iedarbība uz Apdrošināšanas objektu, kā arī šādas vētras rezultātā salauztu vai gaisā paceltu priekšmetu nokrišana uz Apdrošināšanas objektu, un nokrišņu iekļūšana ēkā caur šādas vētras rezultātā bojātām būvkonstrukcijām ar nosacījumu, ka nokrišņu iekļūšana notiek vētras laikā vai uzreiz pēc tās.

Ja Apdrošināšanas objekta atrašanās vietā vēja ātrumu nav fiksējusi kompetenta valsts iestāde, tad uzskatāms, ka vētra ir bijusi, ja tā ir bojājusi arī citas ēkas un objektus, kas atrodas Apdrošināšanas objekta apkārtnē un kuri pirms vētras bija labā stāvoklī, vai ja šādi vētras bojājumi to rašanās brīdī ir fiksēti video formātā.

3.3.3. Zemestrīce un koku uzkrīšana:

- a) Zemestrīce – pēkšņa un neparedzēta zemes garozas seismiska kustība, kas pēc Rihtera skalas ir vismaz 4 balles stiprā;
- b) Zemes nogruvums, noslīdējums, iegruvums, – pēkšņs un neparedzēts zemes nogruvums, noslīdējums vai vismaz 50 cm dziļš iegruvums, ko izraisījis dabiski radies pazemes tukšums zem iegruvuma zonas, izņemot, ja nogruvums, noslīdējums vai iegruvums saistīts ar zemes garozas seismisku kustību vai cilvēku tiešu iedarbību, piemēram, veicot būvdarbus, kā arī izņemot ceļu, ietvju, taciņu, stāvlaukumu iegruvumu vai nosēšanos, ja tie ir vienīgie bojājumi un ja vienlaikus nav nodarīti arī bojājumi apdrošinātajam Nekustamajam īpašumam;
- c) Koku uzkrīšana – koku, mastu, stabu, citu priekšmetu pēkšņa un neparedzēta uzkrīšana, piemēram, vētras, sniega slodzes, krusas, zibens spēriena rezultātā, vai tādu ilgstošu bioloģisku vai ķīmisku procesu rezultātā, ko iepriekš vizuāli nevarēja konstatēt, kā arī šādu priekšmetu uzkrīšana, kas radusies Trešo personu darbības vai bezdarbības dēļ, tostarp Trešās personas izraisīta transportlīdzekļa trieciena dēļ.

3.3.4. Sniega slodze:

- a) Sniega vai ledus slodze – bojājumi, kas radušies sniega vai ledus svara dēļ jumta konstrukcijai, jumta segumam vai ēkas nesošajām konstrukcijām, ja Nekustamais īpašums ir projektēts, uzbūvēts un nodots ekspluatācijā atbilstoši visām normatīvo aktu prasībām (ja šādas prasības ir noteiktas), un ja:
  - i) sniega sega, ledus radies nepārtrauktas, stipras snigšanas rezultātā un bojājums noticis snigšanas laikā vai ne vēlāk kā 72 stundas pēc snigšanas, ja kompetenta valsts iestāde fiksējusi attiecīgos meteoroloģiskos apstākļus; vai
  - ii) sniega sega, ledus radies Trešo personu darbības vai bezdarbības dēļ, netīrot sniegu, ledu un neveicot normatīvajos aktos noteiktos pienākumus attiecībā uz īpašuma uzturēšanu.
- b) Inženierkomunikāciju apladojums – Inženiertīklu bojājumi, kas radušies tāda virszemes Inženiertīklu apladojuma svara dēļ, kas lielāks par 1 cm, ja šie Inženiertīkli ir apdrošinātā Nekustamā īpašuma sastāvdaļa un ja Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais, Labuma guvējs ir veicis pienācīgu īpašuma uzturēšanu.

3.3.5. **Noplūde no inženierkomunikācijām** – bojājumi, kas radušies šķidruma noplūdes rezultātā, ja šādas noplūdes cēlonis ir:

- a) ekspluatācijā esošu Inženiertīklu pēkšņs un neparedzēts plīsums, bojājums vai aizsērējums, tostarp, ja tas radies Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā, Labuma guvēja, Saistītās personas vai Nomnieka rupjas neuzmanības rezultātā, ar nosacījumu, ka:
  - i) inženiertīkli ir projektēti, uzbūvēti un nodoti ekspluatācijā atbilstoši visām normatīvo aktu prasībām (ja šādas prasības ir noteiktas); un
  - ii) inženiertīkli ir apdrošinātā Nekustamā īpašuma neatņemama sastāvdaļa un atrodas šajā Nekustamajā īpašumā vai ārpus tā, tomēr ne plašāk kā Apdrošināšanas polisē norādītās teritorijas robežās un ne plašāk kā Apdrošinātā īpašumā vai faktiskā valdījumā (turējumā) esošās teritorijas robežās līdz savienojumam ar maģistrālajiem Inženiertīkliem vai to iekārtām; un
  - iii) sala rezultātā radušies bojājumi tiek atlīdzināti tikai tad, ja apdrošinātais Nekustamais īpašums ir Pastāvīgi izmantots nekustamais īpašums un ja ārpus ēkas izvietotie Inženiertīkli ir paredzēti darbībai ārpus telpām pazeminātas temperatūras apstākļos atbilstoši ražotāja norādījumiem, specifikācijām;
- b) noplūde no Inženiertīkliem, kas atrodas ēkā, ēkas daļās kas nav Apdrošinātā īpašumā vai faktiskā valdījumā (turējumā), neatkarīgi no tā, vai ir noticis pēkšņs un neparedzēts Inženiertīklu plīsums, bojājums vai aizsērējums;
- c) normatīvo aktu prasībām atbilstoši izbūvētu, ekspluatācijā nodotu un ekspluatētu stacionāru ugunsdzēsības sistēmu vai iekārtu automātiska (pamatota vai nepamatota) reaģēšana.

3.3.6. Iestājoties riskam “Noplūde no inženierkomunikācijām”, Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī:

- a) zaudējumus par pašu Inženiertīklu, kas ir apdrošinātā Nekustamā īpašuma neatņemama sastāvdaļa, bojājumiem, ja šo bojājumu cēlonis nav korozija, nolietošāns vai citi tamlīdzīgi ilgstoši procesi;
- b) iepriekš ar Apdrošināšanas sabiedrību saskaņotus izdevumus par šķidruma noplūdes vietas un iemeslu noteikšanu, tostarp izdevumus par pārbaudēm ar mitruma noteikšanas iekārtām, izdevumus par apdares un konstrukciju demontāžu līdz noplūdes vietai, izdevumi par apdrošinātā Nekustamā īpašuma Inženiertīklu pārbaudi un testēšanu pēc bojājumu novēršanas.

3.3.7. Trešo personu prettiesiska darbība

- a) Zādzība ar ielaušanos – Trešo personu izdarīta tiša, prettiesiska mantas paņemšana, kas veikta, salaužot vai mehāniski bojājot šķēršļus, kas radīti, lai nevarētu brīvi iekļūt apdrošinātajā Nekustamajā īpašumā vai tā teritorijā (Apdrošināšanas polisē norādītās teritorijas robežās, bet ne plašāk kā Apdrošinātā īpašumā vai faktiskā valdījumā (turējumā) esošās teritorijas robežās), vai šādu darbību mēģinājums.
- b) Ēkas ārējo daļu zādzība – Trešo personu izdarīta tiša, prettiesiska šajā punktā norādīto ēkas ārējo daļu paņemšana ar nosacījumu, ka ir redzamas šo priekšmetu noraušanas, nolaušanas, nogriešanas u.tml. pazīmes:
  - i) ēkas ārējās daļas, kas piestiprinātas ēkas ārējām konstrukcijām;
  - ii) Nekustamajam īpašumam funkcionāli nepieciešami ārējie Inženiertīkli, kas piestiprināti pie ēkas ārējām konstrukcijām vai kas funkcionāli saistīti ar Ēku vai Telpām;
  - iii) Teritorijas labiekārtojums;
- c) Laupīšana – Trešo personu izdarīta tiša, prettiesiska mantas paņemšana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, vai šādu darbību mēģinājums.

3.3.8. Iestājoties riskam “Trešo personu prettiesiska darbība”, Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī zaudējumus, kas radušies zādzības vai laupīšanas laikā izdarīta Vandalisma rezultātā.

3.3.9. Vandalisms un sadursme

- a) Vandalisms – Trešo personu izdarīta tiša, prettiesiska Apdrošināšanas objekta bojāšana vai iznīcināšana, bet izņemot ugunsgrēku, noplūdi no Inženierkomunikācijām un Apdrošināšanas objekta vai tā daļu zādzību.

Ja Vandalisms izdarīts, apzīmējot vai apkrāsojot Apdrošināšanas objektu, tad Apdrošinājuma summas apakšlimits šādiem zaudējumiem ir 3% no Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 10 000 EUR Apdrošināšanas periodā kopā.

- b) Sadursme – jebkāda sauszemes transportlīdzekļa, dzelzceļa transportlīdzekļa, ūdens transportlīdzekļa, tiem pievienotu iekārtu vai to daļu, vai to pārvaldātās kravas tiešs trieciens Apdrošināšanas objektam.

3.3.10. **Stiklojuma bojājumi** – apdrošinātā Nekustamā īpašuma konstrukcijās (ārējās sienās, jumtā, starpsienās u.tml.) iebūvētā stiklojuma bojājumi, kas radušies stiklojuma pēkšņās un neparedzētas saplīšanas rezultātā, tostarp, ja

stiklojums saplīsis Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, Labuma guvēja, Nomnieku, Pakalpojumu sniedzēju, Piegādātāju, Apakšuzņēmēju rupjas neuzmanības dēļ vai Trešo personu darbības vai bezdarbības dēļ.

3.4. VISI RISKI. Apdrošināšanas objekta pēkšņi un neparedzēti bojājumi, ja šādus bojājumus izraisījis kāds no šo noteikumu 3.3. punktā minētajiem Nosauktajiem riskiem vai jebkāds cits pēkšņs un neparedzēts notikums, tomēr jebkurā gadījumā:

3.4.1. ievērojot šo noteikumu 3.3. punktā minēto Nosaukto risku nosacījumus un ierobežojumus, Apdrošinājuma summas apakšlimitus un papildu limitus;

3.4.2. izņemot tādus zaudējumus vai bojājumus, kas Apdrošināšanas polisē, Vispārīgajos apdrošināšanas noteikumos vai šo noteikumu 5. punktā ir minēti kā izņēmumi;

3.4.3. izņemot tādus zaudējumus vai bojājumus, kas radušies šo noteikumu 3.5. punktā minēto Papildu risku rezultātā, ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts šāds Papildu risks.

3.5. PAPILDU RISKI – Apdrošināšanas objekta pēkšņi un neparedzēti bojājumi, ja šādus bojājumus izraisījis kāds no tālāk minētajiem riskiem, un ja šāds risks un tā Apdrošinājuma summas papildu limits vai apakšlimits ir norādīts Apdrošināšanas polisē, bet izņemot tādus zaudējumus vai bojājumus, kas Apdrošināšanas polisē, Vispārīgajos apdrošināšanas noteikumos vai šo noteikumu 5. punktā ir minēti kā izņēmumi:

3.5.1. **Plūdi** – ūdens (tostarp notekūdeņu), ūdens veidotu sanesumu vai ūdens nestu priekšmetu radīti bojājumi, ja tie radušies:

- a) strauja ūdens līmeņa celšanās rezultātā (tostarp vētras dēļ) dabīgajās vai mākslīgās ūdens tilpnēs, izņemot, ja ūdens līmeņa celšanās šajā vietā jau notikusi iepriekš pēdējo 5 gadu laikā;
- b) nokrišņu rezultātā augsnes virskārtai un atbilstoši normatīvo aktu prasībām projektētai un izbūvētai susināšanas sistēmai (tostarp nokrišņu drenāžas, lietus notekūdeņu un kanalizācijas sistēmai) nespējot uzņemt ārkārtēju ūdens daudzumu, izņemot, ja šāds gadījums jau noticis iepriekš šajā vietā pēdējo 5 gadu laikā;
- c) ūdens, lietus, sadzīves kanalizācijas, notekūdeņu maģistrālo vadu, maģistrālo siltumtīklu plūsuma vai bojājuma rezultātā.

3.5.2. **Nokrišņu iekļūšana Nekustamajā īpašumā** – nokrišņu, tostarp kūstoša sniega vai notekūdeņu iekļūšana Nekustamajā īpašumā caur plaisām ēkas konstrukcijās vai caur nepietiekami blīviem savienojuma mezgliem ar logiem, durvīm, terasēm, reklāmas izkārtnēm un citiem ar ēku saistītiem vai pie ēkas pievienotiem priekšmetiem, ēkas daļām, ievērojot nosacījumus, ka

- a) šāda veida bojājumi Nekustamajam īpašuma nav iepriekš bijuši, tostarp nav vizuāli redzamas šādu iepriekšējo bojājumu sekas;
- b) zaudējumi nav tādi, kas radušies otru reizi vienas un tās pašas bojājumu vietas dēļ vai tāda pat veida bojājumu dēļ;
- c) ēkas, kurā atrodas apdrošinātais Nekustamais īpašums, konstrukcijas nav avārijas stāvoklī;
- d) ēka, kurā atrodas apdrošinātais Nekustamais īpašums, ir Pastāvīgi izmantots nekustamais īpašums.

3.5.3. Elektriskās parādības. Elektroiekārtas, kas nav vecākas par 10 gadiem, pēkšņi un neparedzēti bojājumi, kas radušies:

- a) elektriskās strāvas iedarbības (pārspriegums, īssavienojums, īsslēgums, izolācijas defekts, nepietiekams kontakts, mērierīču, kontrolierīču vai aizsargierīču nepietiekama vai kļūdaina darbība vai bojājums) rezultātā;
- b) pēkšņa un neparedzēta elektrības pārtraukuma, pārlietu liela vai nepietiekama piegādātās elektrības apjoma vai elektrības kvalitātes izmaiņu publiskajā tīklā dēļ, ja tas nav saistīts ar šo resursu pārvaldnieka, piegādātāja vai uzturētāja regulāriem remontdarbiem vai piegādes traucējumiem (piemēram, sistēmas testēšana), par kuriem bija paziņots iepriekš;
- c) tieša vai netieša zibens spēriena dēļ.

Tomēr zaudējumi netiek atlīdzināti:

- i) ja bojājumi radušies elektriskās aizsardzības iekārtām vai to daļām, kuras paredzētas aizsardzībai pret elektrisku pārspriegumu, t.sk., zibens aizsargierīcēm, īssavienojumu vai nepietiekama sprieguma aizsardzībai, un šo iekārtu bojājumi ir to pareiza un paredzama darbība;
- ii) ja bojājumi radušies atsevišķām elektroiekārtu nomaināmajām daļām, piemēram, lampām, akumulatoriem, drošinātājiem, slēdžiem un rozetēm;
- iii) elektroiekārtām un to daļām, kuras nav atbilstoši projektētas, izbūvētas, uzturētas vai nodotas ekspluatācijā, ja normatīvajos aktos ir paredzēta šāda nodošana ekspluatācijā.
- iv) ja bojājumi radušies citam Apdrošināšanas objektam, kas nav elektroiekārtas.

3.5.4. Ražošanas procesā esošas Preces. Preču, kas ir ražošanas procesā esošas izejvielas, to salikums vai pusfabrikātu kopums, vai izejvielas, kas nodotas apstrādei, tādā stāvoklī vai bojājumi, kad atbilstoši ražošanas/apstrādes tehnoloģiskajam procesam ir aizliegta vai nav

iespējama to realizācija vai tālāka izmantošana ražošanas/apstrādes procesā, ar nosacījumu, ka:

- a) šādi bojājumi vai stāvoklis radās pirms kārtējā ražošanas/apstrādes procesa vai cikla beigām un to izraisīja ražošanas/apstrādes procesa vai cikla pēkšņs un neparedzēts pārtraukums/apstāšanās, kuru nav iespējams tūlītēji – 15 minūšu laikā – novērst; un
- b) ražošanas/apstrādes procesa vai cikla pārtraukums/apstāšanās radās pēkšņa un neparedzēta elektrības, ūdens, gāzes, siltuma ārējas piegādes pārtraukuma dēļ, kas iestājies Apdrošināšanas gadījuma rezultātā un kas nav saistīts ar šo resursu piegādātāju, pārvaldnieku vai uzturētāju regulāriem remontdarbiem vai piegādes traucējumiem (piemēram, sistēmas testēšana), par ko bija paziņots iepriekš; vai
- c) ražošanas/apstrādes procesa vai cikla pārtraukums/apstāšanās radās pēkšņa un neparedzēta šajā procesā izmantojamās iekārtas salūšanas rezultātā, ja ir apdrošināts risks “Iekšējā salūšana” un Apdrošināšanas sabiedrība ir pieņēmusi lēmumu par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.

3.5.5. Aizliegums piekļūt Precēm. Preču derīguma termiņa beigas, bojāeja vai bojājumi, ja šīs Preces ir gatavā produkcija vai realizācijai sagatavotas izejvielas, kuru derīguma termiņš bija atbilstošs parastajam realizācijas vai pārdošanas laikam, un kuras pirms negadījuma nebija bojātas vai kā citādi zaudējušas savu vērtību, ar nosacījumu, ka:

- a) ir iestājies Apdrošināšanas gadījums un tā dēļ kompetenta valsts iestāde ir izdevusi rakstisku vai mutisku aizliegumu piekļūt Precēm vismaz pirmās 12 stundas pēc Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās; un
- b) Preču bojāeja vai bojājumi radušies uzglabāšanai nepieciešamās temperatūras izmaiņu dēļ; vai
- c) Preču derīguma termiņš beidzies laikā, kad bija noteikts liegums tām piekļūt.

3.5.6. Darbinieku radīti zaudējumi. Apdrošināšanas objekta bojājumi, ja Apdrošināto risku izraisījis Apdrošinātā darbinieks, kas nav Vadības pārstāvis, pieļaujot rupju neuzmanību un pārkāpjot savas amata pilnvaras vai neievērojot vadības pārstāvju norādes, rīkojumus, instrukcijas, noteikumus u.tml. Par “Vadību” šī punkta izpratnē tiek uzskatīti Apdrošinātā valdes locekļi, valdes priekšsēdētājs, izpilddirektors, direktori, daļu, nodaļu vadītāji, maiņu vecākie u.tml., un/vai atbildīgais/- ie par darba drošību, ugunsdrošību, kā arī Saistītās personas.

Papildu riska “Darbinieku radīti zaudējumi” ietvaros attiecībā uz darbiniekiem netiek piemērots šo noteikumu 5.7.5. punkta izņēmums (rupja neuzmanība) un 5.7.3.punkta izņēmums (alkohols, narkotiskās un citas apreibinošās vielas), taču pārējie izņēmumi tiek piemēroti.

3.5.7. Pakalpojumu sniedzēju, Piegādātāju, Apakšuzņēmēju radīti zaudējumi. Apdrošināšanas objekta bojājumi, ja Apdrošināto risku rupjas neuzmanības dēļ izraisījis Pakalpojumu sniedzējs, Piegādātājs vai Apakšuzņēmējs, kā arī ja tas izdarījis zādzību bez ielaušanas pazīmēm, bet ar nosacījumu, ka ir paziņots policijai un ir skaidri un tieši pierādījumi, ka Pakalpojumu sniedzējs, Piegādātājs vai Apakšuzņēmējs veicis šo zādzību, piemēram, ir video novērošanas kameru ieraksti.

Papildu riska "Pakalpojumu sniedzēju, Piegādātāju, Apakšuzņēmēju radīti zaudējumi" ietvaros netiek piemērots šo noteikumu 5.7.6. punkta izņēmums (rupja neuzmanība), taču pārējie izņēmumi tiek piemēroti.

3.5.8. Nomnieku radīti zaudējumi. Apdrošināšanas objekta bojājumi, ja Apdrošināto risku rupjas neuzmanības dēļ izraisījis Nomnieks, vai ja tas izdarījis zādzību bez ielaušanas pazīmēm, bet ar nosacījumu, ka ir paziņots policijai un ir skaidri un tieši pierādījumi, ka Nomnieks veicis zādzību, piemēram, ir video novērošanas kameru ieraksti.

Papildu riska "Nomnieku radīti zaudējumi" ietvaros netiek piemērots šo noteikumu 5.7.6. punkta izņēmums (rupja neuzmanība), taču pārējie izņēmumi tiek piemēroti.

3.5.9. Apdrošināšanas aizsardzība būvdarbu laikā. Apdrošināšanas aizsardzība atbilstoši Apdrošināšanas polisē norādītajiem Apdrošinātajiem riskiem ir spēkā arī tad, ja Apdrošināšanas objektā tiek veikti būvdarbi, tostarp tādi, kuriem nepieciešama būvatļauja vai tai pēc nozīmes pielīdzināma atļauja, ar nosacījumu, ka būvdarbi tiek veikti ievērojot normatīvo aktu prasības. Tomēr apdrošināšanas aizsardzība nav spēkā tādu būvdarbu laikā, kuru veikšana ietver pāļu dzišanu, urbšanu, spridzināšanu, tādu inženierbūvju kā tiltu, tuneļu būvniecību, esošo ēku pilnīgu rekonstrukciju, veicot iejaukšanos esošās ēkas nesošajās konstrukcijās.

3.6. APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBAS PAPLAŠINĀJUMI. Tālāk norādītie apdrošināšanas aizsardzības paplašinājumi ir spēkā tikai tad, ja tie norādīti Apdrošināšanas polisē. Apdrošināšanas aizsardzības paplašinājumiem ir piemērojami visi izņēmumi, kas norādīti Apdrošināšanas polisē, Vispārīgajos apdrošināšanas noteikumos vai šo noteikumu 5. punktā:

3.6.1. Darbinieku personīgās mantas. Apdrošināšanas sabiedrība Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošinājuma summas apakšlimita ietvaros atlīdzina šajos noteikumos noteiktos tiešos zaudējumus, kas radušies, ja, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, vienlaikus ar Apdrošināšanas objektam nodarītiem bojājumiem ir nodarīti arī bojājumi Apdrošinātā darbinieku vai Saistīto personu īpašumā esošām personīgām mantām, ar nosacījumu, ka:

- a) personīgās mantas atradās apdrošinātajā Nekustamajā īpašumā, Apdrošināšanas polisē norādītajā teritorijā, bet ne plašāk kā Apdrošinātā īpašumā vai faktiskā valdījumā (turējumā) esošās teritorijas robežās;

- b) personīgās mantas nav tādas, kas saskaņā ar šo noteikumu 5.10. punktu nav Apdrošināšanas objekts, piemēram, motorizēti transportlīdzekļi, nauda, dārglietas;
- c) Zādzības vai Laupīšanas gadījumā personīgās mantas nolaupītas vienlaikus ar citām apdrošinātajām mantām, kas pieder Apdrošinātajam.

3.6.2. Komunālie pakalpojumi. Apdrošināšanas sabiedrība Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošinājuma summas apakšlimita ietvaros atlīdzina saprātīgus un pierādāmus izdevumus, kas 24 stundu laikā pēc Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās Apdrošinātajam radušies par papildu piegādātajiem komunālajiem pakalpojumiem, piemēram, ūdeni, gāzi, elektrību, ja šāds papildu piegādātais pakalpojums ir tiešas un cēloņsakarīgas sekas Apdrošināšanas gadījuma rezultātā notikušai noplūdei no Inženiertīkliem.

3.6.3. Virsstundu darbs, nakts darbs, darbs svētku dienās, kurjera kravu pārvadājumi. Apdrošināšanas sabiedrība Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošinājuma summas apakšlimita ietvaros atlīdzina papildu izmaksas par virsstundu darbu, nakts darbu, darbu svētku dienās un kurjera veiktajiem pārvadājumiem (izņemot aviopārvadājumiem), ja šādas papildu izmaksas ir tieši un cēloņsakarīgi saistītas ar Apdrošināšanas gadījuma rezultātā bojātā Apdrošināšana objekta remontu vai atjaunošanu, un ja tās iepriekš rakstiski saskaņotas ar Apdrošināšanas sabiedrību.

3.6.4. Zīmola preces. Ja Apdrošināšanas gadījuma rezultātā bojātas Preces, kas ir zīmola preces vai preces ar Apdrošinātajam piederošu preču zīmi, vai tādas preces, uz ko attiecas jebkāda veida Apdrošinātā garantija vai Apdrošinātā kā ražotāja atbildība, un ja Apdrošinātais izlemj, ka šādas bojātās Preces turpmāk nav derīgas patēriņam, pārdošanai vai lietošanai, tad Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina saprātīgas, pierādāmas ar Apdrošināšanas sabiedrību iepriekš rakstiski saskaņotas šo Preču utilizācijas izmaksas, bet ar nosacījumu, ka izmaksas nepārsniedz 10% no utilizējamo Preču vērtības un ne vairāk kā 100 000 EUR. Ja Apdrošinātais nevar iesniegt Apdrošināšanas sabiedrībai nepārprotamus pierādījumus, ka ir veikta Preču faktiskā utilizācija, Apdrošināšanas sabiedrībai nav pienākuma atlīdzināt zaudējumus par bojātajām Precēm, kā arī Apdrošinātajam ir pienākums atmaksāt Apdrošināšanas sabiedrībai Apdrošināšanas atlīdzību, ja tā jau ir izmaksāta.

3.6.5. Pārnēsājamo ierīču atrašanās ārpus adreses. Apdrošināšanas aizsardzība atbilstoši Apdrošināšanas polisē norādītajiem Apdrošinātajiem riskiem attiecībā uz tādām iekārtām, kas ir specializētas pārnēsājamās ierīces, piemēram, kameras, mērierīces, urbjī, ir spēkā arī tad, ja tās tiek pārnēsātas ārpus Apdrošināšanas polisē norādītās teritorijas, taču ievērojot Apdrošināšanas polisē norādīto Apdrošinājuma summas apakšlimitu un tālāk norādītos nosacījumus:

- a) iekārtas netiek pārvietotas ārpus Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Igaunijas Republikas teritorijas robežām; un

- b) darba laikā iekārtas atrodas Apdrošinātā tiešā uzraudzībā, bet ārpus darba laika tās atrodas slēgtās, uzraudzītās telpās;
- c) Zādzības ar ielaušanos vai Vandalisma rezultātā nodarītos zaudējumus Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina tikai tad, ja iekārtas atradās Apdrošinātā tiešā uzraudzībā vai aizslēgtās telpās, vai aizslēgtā transportlīdzekļa salonā, aizslēgtā bagāžas vai jumta bagāžas nodalījumā, un tās nebija atstātas redzamā vietā transportlīdzeklī vai strukturāli nenoslēgtā transportlīdzeklī, piemēram, kravas kastē.

3.6.6. Preču pārvietošana. Apdrošināšanas aizsardzība atbilstoši Apdrošināšanas polisē norādītajiem apdrošinātajiem riskiem ir spēkā arī tad, ja Preces to pārvietošanas laikā (tostarp izkraušanas, iekraušanas laikā) atrodas ārpus apdrošinātā Nekustamā īpašuma, bet Apdrošināšanas polisē norādītās teritorijas robežās vai, ja Apdrošināšanas polisē norādītas vairākas adreses, tiek pārvietotas no vienas adreses uz citu adresi. Apdrošināšanas sabiedrība zaudējumus atlīdzina Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošinājuma summas apakšlimita ietvaros.

3.6.7. Ķīmisko vielu noplūde. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina izdevumus par tādu ķīmisko vielu savākšanu no

augšnes virskārtas, kas radījušas augšnes piesārņojumu, ja Apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā notikusi pēkšņa un neparedzēta ķīmisko vielu noplūde no jebkādas stacionāras tvertnes, iekārtas vai cauruļvada, kas atrodas apdrošinātajā Nekustamajā īpašumā, vai no Apdrošinātā nomā/lietošanā esošas tvertnes, iekārtas vai cauruļvada, kas atrodas Apdrošināšanas polisē norādītajā teritorijā, bet ne plašāk kā Apdrošinātā īpašumā vai faktiskā valdījumā (turējumā) esošās teritorijas robežās. Apdrošināšanas sabiedrība zaudējumus atlīdzina, nepārsniedzot Apdrošinājuma summas apakšlimitu 10% no Apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 100 000 EUR, un ievērojot visus tālāk norādītos nosacījumus:

- a) tvertnes, iekārtas, cauruļvadi nebija nolietoti, sarūsējuši vai citādi bojāti pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;
- b) ķīmisko vielu savākšana veikta vēlāk nekā 14 dienu laikā pēc to noplūdes;
- c) izdevumi nav saistīti ar tādiem pasākumiem vai darbībām, kurus valsts vai pašvaldības iestāde pieprasīja vai tai vajadzēja pieprasīt pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

4. Papildu atlīdzināmie zaudējumi

4.1. Ja Apdrošināšanas sabiedrība ir pieņēmusi lēmumu par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, tad Apdrošināšanas sabiedrība papildus atlīdzina arī šādus saprātīgus, pamatotus un pierādāmus Apdrošinātā zaudējumus, kas cēloņsakarīgi saistīti ar notikušo Apdrošināšanas gadījumu, ar nosacījumu, ka kopējais Apdrošinājuma summas apakšlimits par vienu vai vairākiem šajā punktā norādītajiem zaudējumiem ir 10% no Apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 100 000,- EUR, ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi:

4.1.1. Glābšanas izdevumi – izdevumi, kas radušies, lai, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, glābtu Apdrošināšanas objektu un ierobežotu Apdrošināšanas gadījuma sekas, un lai novērstu iespējamās turpmākos zaudējumus, piemēram, ugunsdzēsības izdevumi, izņemot Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā un Labuma guvēja darbinieku darba samaksu un tamlīdzīgus maksājumus.

4.1.2. Drupu aizvākšanas izdevumi – demontāžas, gruzu aizvešanas un uzkopšanas izdevumi par iekārtu demontēšanu, ēku daļu izlaušanu, nojaukšanu pēc Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

4.1.3. Glābšanas dienestu nodarīti bojājumi – zaudējumi, kas radušies Apdrošināšanas objekta bojājumu dēļ, ko Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī vai uzreiz pēc tā iestāšanās nodarījuši valsts vai pašvaldības atbildīgie dienesti (piemēram, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, policija), glābjot Apdrošināšanas objektu vai ierobežojot Apdrošināšanas gadījuma sekas, vai reaģējot uz saņemto izsaukumu. Zaudējumu apmēru Apdrošināšanas sabiedrība

nosaka, ievērojot šajos noteikumos noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi.

4.1.4. Kustamais īpašums remontā – zaudējumi, kas radušies, ja nodarīti bojājumi apdrošinātajām iekārtām laikā, kad iekārtas atrodas ārpus Apdrošināšanas polisē norādītās teritorijas, bet nepārsniedzot Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Igaunijas Republikas teritoriju, lai novērstu Apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos bojājumus, piemēram, tās ir nodotas tīrīšanai, atjaunošanai, apkopei vai remontam, ar nosacījumu, ka bojājumi radušies "Nosauktā riska" rezultātā, ja šāds risks ir apdrošināts, piemēram, apdrošinātā tehnika cieš ugunsgrēkā remontuzņēmumā. Zaudējumu apmēru Apdrošināšanas sabiedrība nosaka, ievērojot šajos noteikumos noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi un izņēmumus.

4.1.5. Iestāžu prasības – papildu izdevumi saistībā ar remonta vai atjaunošanas darbiem, kas radušies, lai izpildītu valsts iestāžu izvirzītās papildu prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos. Apdrošināšanas sabiedrība šādas papildu izmaksas atlīdzina, ja vienlaikus izpildās visi tālāk norādītie nosacījumi:

- a) Apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir nodarīti bojājumi apdrošinātajam Nekustamajam īpašumam un Apdrošinātais veiks Nekustamā īpašuma remontu vai atjaunošanu; un
- b) bojātā Nekustamā īpašuma Nolietojums nepārsniedz 50% ;un

- c) normatīvo aktu papildu prasību izpilde ir obligāts priekšnosacījums Nekustamā īpašuma remontam vai atjaunošanai; un
- d) papildu izmaksas attiecas tikai uz bojātā apdrošinātā Nekustamā īpašuma daļu; un
- e) normatīvo aktu papildu prasības nav tādas, kas bija attiecināmas uz Apdrošināto pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

4.1.6. Programmatūras atjaunošana – saprātīgi un pierādāmi izdevumi par programmatūras atjaunošanu, ja šī programmatūra, bija uzstādīta Apdrošināšanas objektam, kas bojāts vai gājis bojā Apdrošināšanas gadījuma rezultātā.

4.1.7. Atslēgu un slēdzeņu atjaunošana – izdevumi par remontuzņēmuma pakalpojumiem, ja:

- a) ja Apdrošināšanas objektā notikušas zādzības ar ielaušanos gadījumā ir nozagtas arī atslēgas, tostarp elektroniskās piekļuves atslēgas, kā rezultātā ir nepieciešams esošo slēdzeņu vai atslēgu remonts vai nomaiņa uz jaunām atslēgām vai elektroniskās piekļuves atslēgu pārprogrammēšana;

- b) slēdzenes mehānisma bojājuma vai atslēgas bojājuma gadījumā nav iespējams aizslēgt vai atslēgt Nekustamo īpašumu.

4.1.8. Mazvērtīgie pamatlīdzekļi – zaudējumi, kas radušies, ja nodarīti bojājumi mazvērtīgam inventāram, kas nav iekļauts pamatlīdzekļos vai kuram pēc grāmatvedības uzskaites atlikusī vērtība ir 0 EUR, bet kas atbilst Apdrošināšanas polisē norādīto apdrošināto lekārtu grupām, un kas Apdrošināšanas gadījuma brīdī atradās telpās apdrošinātajā Nekustamajā īpašumā. Atlīdzināmo zaudējumu summa tiek noteikta 10% apmērā no šī inventāra iegādes vērtības.

4.1.9. Maksa par būvspeciālistu pakalpojumiem – izdevumi par būvuzraugu, inženieru, arhitektu vai citu būvspeciālistu algošanu, kuru pakalpojumi nepieciešami, lai veiktu Apdrošināšanas gadījuma rezultātā bojātā vai bojāgājušā Apdrošināšanas objekta remontu vai atjaunošanu, ja šādi izdevumi iepriekš saskaņoti ar Apdrošināšanas sabiedrību. Šajā punktā noteiktos izdevumus samazina par Nolietojuma procentuālo apmēru, ja, aprēķinot Apdrošināšana atlīdzību par Apdrošināšanas objekta bojājumiem, ir jāpiemēro Nolietojums.

5. Izņēmumi

5.1. Šī apdrošināšanas noteikumu sadaļa noteic izņēmumus, un tajā ir norādīti arī priekšmeti un objekti, kas nav apdrošināti un nav uzskatāmi par apdrošināšanas objektiem. Papildus šiem izņēmumiem ir piemērojami arī Vispārīgajos apdrošināšanas noteikumos minētie vispārējie izņēmumi.

5.2. Izņēmumi ir notikumi, apstākļi, cēloņi vai zaudējumu veidi, kas nav ietverti apdrošināšanas aizsardzībā un nav uzskatāmi par Apdrošināšanas gadījumu. Ja iestājas kāds no izņēmumiem, Apdrošināšanas sabiedrība, neatkarīgi no tā, kādi riski ir apdrošināti, zaudējumus neatlīdzina, ja vien nav norādīts citādi.

5.3. Izņēmumu virsraksti ir norādīti tikai pārskatāmības labad, un tie nav ņemami vērā, interpretējot šos noteikumus.

NOLIETOJUMS, NODILUMS, ILGSTOŠI VAI DABISKI PROCESI

5.4. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja tie radušies:

5.4.1. nodiluma, nolietojuma, noguruma (ilgzturības zaudēšanas), temperatūras vai mitruma izmaiņu, izžūšanas vai izkalšanas, iztvaikošanas vai izgarošanas, sarukšanas vai izstiepšanās, ilgstošu ķīmisku, bioloģisku vai fizikālu procesu (piemēram, korozijas, rūsas, metāla noguruma (ilgzturības zaudēšanas), oksidēšanās, apauguma, kaļķakmens, kavītācijas u.tml. procesu) rezultātā;

5.4.2. sausās vai mitrās puves, pūšanas, pelējuma vai

apaugšanas ar piepi, smakas izdalīšanās, sēnīšu vai baktēriju iedarbības rezultātā;

5.4.3. kustamajam īpašuma piemītošo dabisko, iekšējo trūkumu, apslēptu defektu rezultātā;

5.4.4. tikai pašam Apdrošināšanas objektam (t.sk. ķieģeļu izklājumiem kurtuvēs, kurtuvju restēm, kurtuvju pamatu blokiem, degļu uzgaļiem), to pakļaujot paredzētai apstrādei vai tehnoloģiskiem procesiem, kuros izmanto uguni, apzinātu eksplozijas enerģiju vai citu termisku iedarbību;

5.4.5. vibrācijas, zemes virsmas nosēšanās vai kustības, ēkas, būves plaisāšanas, ēkas, būves pamatu nosēšanās, nobīdīšanās vai iegrimšanas rezultātā, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar Nosaukto risku "Zemestrīce un koku uzkrīšana".

PIESĀRŅOJUMS, DABAS STIHIJAS, DZĪVNIEKI

5.5. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja tie radušies:

5.5.1. azbesta, azbestu saturošu materiālu, azbesta putekļu dēļ;

5.5.2. vides piesārņojuma, piegrižošanas vai saindēšanas rezultātā, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar Apdrošināšanas aizsardzības paplašinājumu "Ķīmisko vielu noplūde";

5.5.3. ārpus Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas vai Igaunijas Republikas teritorijas plūdu vai ūdens līmeņa celšanās rezultātā;

5.5.4. aku, dziļurbumu, gruntsūdens un citu pazemes ūdeņu, tostarp pazemes avotu, ūdens līmeņa izmaiņu vai svārstību rezultātā;

5.5.5. nokrišņu iekļūšanas rezultātā caur neaizvērtiem logiem, ārdurvīm u.c. atverēm vai bojājumiem ēku būvkonstrukcijās, izņemot, ja šādas atveres vai bojājumi ēku būvkonstrukcijās ir radušies tādu zaudējumu vai bojājumu rezultātā, kurus Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem, un izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar Papildu risku "Nokrišņu iekļūšana Nekustamajā īpašumā";

5.5.6. zemestrīces, kuras stiprums ir mazāks par 4 ballēm (pēc Rihtera skalas), rezultātā;

5.5.7. vēja, kura ātrums ir mazāks par 17,2 m/sek (jeb 8 ballēm pēc Boforta skalas), rezultātā;

5.5.8. sala rezultātā, ja bojāti Inženiertīkli, kas atrodas ēkā, kas nav uzskatāms par Pastāvīgi izmantotu nekustamo īpašumu;

5.5.9. sniega iedarbības rezultātā:

- a) bojājot ēku, kas nav uzskatāma par Pastāvīgi izmantotu nekustamo īpašumu, vai ēku, kas nav stacionāri saistīta ar zemi, vai bojājot pagaidu celtnes, saliekamās teltis, atsevišķi stāvošas nojumes, siltumnīcas, lecektis un tml. konstrukcijas;
- b) ja ēkas jumts pirms nepārtrauktas, stipras snigšanas uzsākšanās nav bijis notīrīts un atkārtotas snigšanas rezultātā pieaudzis sasnigušā sniega slāņa biezums un svars;

5.5.10. dzīvnieku, putnu, insektu, tārpu, grauzēju vai kukaiņu ilgstošas iedarbības dēļ, izņemot, ja šādu bojājumu rezultātā iestāties kāds no apdrošinātajiem "Nosauktajiem riskiem".

NOZIEDZĪGS NODARĪJUMS

5.6. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja tie radušies:

5.6.1. noziedzīga nodarījuma rezultātā, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar risku "Trešo personu prettiesiska darbība", "Vandalisms", vai ja notikusi zādzība un zaudējumi atlīdzināmi atbilstoši riskam "Pakalpojumu sniedzēju, Piegādātāju, Apakšuzņēmēju radīti zaudējumi" vai "Nomnieku radīti zaudējumi", vai ja risks "Uguns nelaimes", risks "Noplūde no inženierkomunikācijām" vai risks "Stiklojuma bojājumi" iestāties Trešās personas noziedzīga nodarījuma rezultātā;

5.6.2. finanšu līdzekļu zādzības rezultātā, ja nav salauzti vai mehāniski bojāti šķēršļi, kas radīti, lai nevarētu brīvi piekļūt finanšu līdzekļiem to atrašanās vietā, tostarp, ja izmantotas atslēgas (arī elektroniskās atslēgas), to dublikāts, viltojums, vai veikta atmūkēšana bez ielaušanās pazīmēm;

5.6.3. Iekārtu zādzības rezultātā no transportlīdzekļa,

izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar Apdrošināšanas aizsardzības paplašinājumu "Pārnēsājamo ierīču atrašanās ārpus adreses" vai ja biroja tehnikas zādzības gadījumā zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar šo noteikumu 2.11. punktu "Mājas birojs".

RUPJA NEUZMANĪBA, ĻAUNS NOLŪKS, NEPIENĀCĪGA ĪPAŠUMA UZTURĒŠANA

5.7. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja tie radušies:

5.7.1. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja, Labuma guvēja, Nomnieka vai to darbinieku darbības vai bezdarbības rezultātā, netīrot sniegu no ēkas jumta, neuzturot īpašumu ar pienācīgu rūpību, neveicot citus pienākumus attiecībā uz īpašuma uzturēšanu saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, būvnormatīviem, tehniskās ekspluatācijas noteikumiem un administratīvajiem lēmumiem, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi atbilstoši Apdrošinātajam riskam "Noplūde no inženierkomunikācijām", "Stiklojuma bojājumi", "Darbinieku radīti zaudējumi" vai "Nomnieku radīti zaudējumi";

5.7.2. Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam, Labuma guvējam, Nomniekam vai to darbiniekiem neievērojot šo noteikumu 8. punktā noteiktos drošības noteikumus un/vai pienākumus;

5.7.3. Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam, Labuma guvējam, to darbiniekiem vai Saistītajai personai esot alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā un tam ir cēloniskas sakars ar bojājumu vai zaudējumu rašanos;

5.7.4. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja, Labuma guvēja, to darbinieku vai Saistītās personas ļauna nolūka rezultātā;

5.7.5. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja, Labuma guvēja, to darbinieku vai Saistītās personas rupjas neuzmanības rezultātā, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi atbilstoši Apdrošinātajam riskam "Noplūde no inženierkomunikācijām", "Stiklojuma bojājumi", "Darbinieku radīti zaudējumi";

5.7.6. Nomnieka, Pakalpojumu sniedzēja, Piegādātāja, Apakšuzņēmēja vai to darbinieku rupjas neuzmanības vai ļauna nolūka rezultātā, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi atbilstoši Apdrošinātajam riskam "Noplūde no inženierkomunikācijām", "Stiklojuma bojājumi", "Pakalpojumu sniedzēju, Piegādātāju, Apakšuzņēmēju radīti zaudējumi" vai "Nomnieku radīti zaudējumi";

5.7.7. normatīvo aktu, būvnormatīvu, ugunsdrošības noteikumu vai tehniskās ekspluatācijas noteikumu pārkāpumu rezultātā, kā arī izmantojot Apdrošināšanas objektu citiem darbiem un mērķiem vai citos apstākļos, nekā to noteicis ražotājs.

Apdrošināšanas objekta īpašības, izmantošana

5.8. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja tie radušies:

5.8.1. neatbilstošas vai kļūdainas projektēšanas, rasējumu vai aprēķinu rezultātā, nekvalitatīvu vai neatbilstošu materiālu izmantošanas, nekvalitatīva vai kļūdaina darba izpildes rezultātā;

5.8.2. tādu Apdrošināšanas objekta trūkumu un/vai nepilnību dēļ, kas pastāvējušas jau Apdrošināšanas līguma noslēgšanas laikā;

5.8.3. jebkura veida iekšējās salūšanas, iekšēju mehānisku vai elektrisku bojājumu rezultātā, piemēram, plīšana, pārsprāgšana, bojājumi centrālās spēka iedarbības dēļ, ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;

5.8.4. tādu bojājumu rezultātā, kas jāatlīdzina vai par kuriem ir atbildīgs ražotājs, remonta veicējs, piegādātājs vai pārdevējs atbilstoši to līgumsaistībām vai garantijai;

5.8.5. sprāgstot mūnīcijai vai sprāgstvielām, kas uzglabātas apdrošinātajā Nekustamajā īpašumā vai tā teritorijā, salūta vai profesionālas spridzināšanas darbu rezultātā;

5.8.6. elektrības, gāzes, siltuma, ūdens, tvaika vai citu energoresursu piegādes pārtraukuma, zuduma vai to paaugstināta patēriņa rezultātā, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar Apdrošināšanas aizsardzības paplašinājumu "Komunālie pakalpojumi";

5.8.7. Apdrošināšanas objekta būvniecības, renovācijas, vai rekonstrukcijas rezultātā, ja šādu darbu veikšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem nepieciešama būvatļauja vai tai pēc nozīmes pielīdzināma atļauja, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi atbilstoši Papildu riskam "Apdrošināšanas aizsardzība būvdarbu laikā";

5.8.8. montāžas, demontāžas, izmēģināšanas vai testēšanas rezultātā, izņemot, ja apdrošinātajā Nekustamajā īpašumā veikta esošo Inženiertīklu regulārā testēšana;

5.8.9. neizskaidrojamas, mistiskas pazušanas rezultātā, vai ja zaudējumi atklāti tikai inventarizācijas vai citu līdzīgu pārbaužu laikā.

NETIEŠI ZAUDĒJUMI, SODI, PAPILDU IZDEVUMI, IT RISKI

5.9. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:

5.9.1. zaudējumus, kas jāatlīdzina saskaņā ar citu apdrošināšanas līgumu;

5.9.2. zaudējumus, kas ir netieši zaudējumi, izrietošie zaudējumi vai finansiāla rakstura zaudējumi, tajā skaitā, bet ne tikai, kas radušies negūtās peļņas, preču pārdošanas, saimnieciskās darbības, uzņēmējdarbības pārtraukuma, nesavlaicīgas piegādes vai līgumsaistību neizpildes dēļ;

5.9.3. zaudējumus, kas radušies soda sankciju dēļ, tajā skaitā, bet ne tikai līgumsodu, kavējuma procentu, soda naudas, valsts vai pašvaldību iestāžu uzlikto sodu dēļ;

5.9.4. izdevumus par Apdrošināšanas objekta

apsaimniekošanu un apkalpošanu, kā arī tehniskās apkopes veikšanas un servisa izdevumus;

5.9.5. izdevumus par virsstundu darbu, ātrāku rezerves daļu piegādi, remontdarbu ātrāku pabeigšanu, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi atbilstoši Apdrošināšanas aizsardzības paplašinājumam "Virsstundu darbs, nakts darbs, darbs svētku dienās, kurjera kravu pārvadājumi";

5.9.6. izdevumus par jebkuriem Apdrošināšanas objekta uzlabojumiem, izmaiņām, papildinājumiem, kā arī remonta izdevumiem, kas nav saistīti ar Apdrošināšanas gadījumu;

5.9.7. ekspertīzes izdevumus, kurus rakstiski nav apstiprinājusi Apdrošināšanas sabiedrība;

5.9.8. izdevumus par jebkādu speciālistu (piemēram, advokātu, apdrošināšanas brokeru) pakalpojumiem, kas nepieciešami Apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma sagatavošanai un iesniegšanai;

5.9.9. izdevumu par jebkāda veida interjera dizainera pakalpojumiem, tostarp, ja šādus pakalpojumus sniedz tādi speciālisti, kur pakalpojumi ir iekļauti Apdrošināšanas atlīdzībā;

5.9.10. zaudējumus, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar jebkāda veida datu vai datu apstrādes sistēmas, programmatūras bojājumiem, darbības traucējumiem, nesaderību, pārslodzi, zādzību vai pazušānu, piemēram, nesankcionētas piekļuves, datorvīrusu vai citu destruktīvu programmu darbības rezultātā, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar šo noteikumu 4.1.6. punktu Papildu atlīdzināmie zaudējumi "Programmatūras atjaunošana".

PIEKŠMETI, KAS NAV APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS

5.10. Ja vien Apdrošināšanas polisē tieši nav norādīts citādi, par Apdrošināšanas objektu nav uzskatāms un nav apdrošināts:

5.10.1. ārpus ēkas vai telpām esoša biroja tehnika, mēbeles, aprīkojums, saimnieciskajā darbībā izmantojamas iekārtas un mehānismi, elektroniskas iekārtas, preces, izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar Apdrošināšanas aizsardzības paplašinājumu "Preču pārvietošana" vai "Pārnēsājamo ierīču atrašanās ārpus adreses";

5.10.2. naudas līdzekļi (banknotes, monētas, bezskaidra nauda, elektroniskā nauda), vērtspapīri, čeki, kredītkartes, maksājumu kartes, viedkartes, citas maksājumu pakalpojumu ierīces un citi finanšu līdzekļi;

5.10.3. dārgmetāli, dārgakmeņi vai pusdārgakmeņi un no tiem izgatavoti priekšmeti, antīki priekšmeti, gleznas, skulptūras u.c. priekšmeti ar māksliniecisku vērtību, marku, monētu, medaļu un citas kolekcijas, kā arī jebkāda veida dizaina mēbeles;

5.10.4. mūnīcija, sprāgstvielas, ieroči, pirotehnika un tās aprīkojums;

5.10.5. datubāzes, datu nesēji, atmiņas kartes, programmatūras (t.sk. profesionālās darbības programmas), izņemot standartizētas vispārpieņemtas licencētas datoru programmatūras, piemēram, MS Office, kas iegādātas vienlaikus ar Apdrošināšanas objektu tā standarta komplektācijā, un izņemot, ja zaudējumi atlīdzināmi saskaņā ar šo noteikumu 4.1.6. punktu Papildu atlīdzināmie zaudējumi "Programmatūras atjaunošana".;

5.10.6. ēkas un būves, kuras nav nodotas ekspluatācijā vai kuru novietošana nav saskaņota normatīvajos aktos noteiktā kārtībā;

5.10.7. ēkas, būves, kas nav stacionāri piesaistītas zemei, kā arī pagaidu ēkas, būves, kas nav paredzētas ilgstošai ekspluatācijai (pārvietojamie vagoniņi, telpas, kas veidotas no piepūšamām konstrukcijām, teltis, siltumnīcas u.c.), izņemot mazēkas (vienstāva ēkas, kuru apbūves laukums nav lielāks par 25 m²) vai citas ēkas, būve, kas apdrošinātas kā Teritorijas labiekārtojums;

5.10.8. ēkas, būves, to daļas, telpas, kas nav uzskatāmas par Pastāvīgi izmantotu nekustamo īpašumu, ja vien ja vien Apdrošināšanas polisē nav tieši norādīts uz šādu Nekustamā īpašuma stāvokli;

5.10.9. telpiski nenoturīga, avārijas stāvoklī esoša ēka/ būve, vai ēka/būve, kura pilnīgi vai daļēji sagrūvusi vai kuras Nolietojums pārsniedz 70%, vai kura ir sagrūvusi, nederīga izmantošanai vai apdraud cilvēku drošību, vai kuru valsts vai pašvaldības iestāde ir atzinusi par vidi degradējošu, ja vien Apdrošināšanas polisē nav tieši norādīts uz šādu Nekustamā īpašuma stāvokli;

5.10.10. iekārtas un to sistēmas, kas paredzētas izmantošanai ražošanas procesā un nav funkcionāli nepieciešamas Apdrošināšanas objekta ekspluatācijai, ja vien šādas iekārtas vai sistēmas nav apdrošinātas atbilstoši Apdrošināšanas polisē norādītajam;

5.10.11. zeme, apstādījumi (piemēram, augi, koki, krūmi, zāliens, labība), dabīgi un mākslīgi radītas ūdenstilpnes, dzīvie organismi (piemēram, istabas augi, dzīvnieki, putni, zivis);

5.10.12. kuģu piestātnes, pontoni, kanāli, moli, dambji, tilti u.tml.;

5.10.13. motorizēti transportlīdzekļi, skrejriteņi, tostarp tādi, kas reģistrējami Ceļu satiksmes drošības direkcijā, Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā vai citā līdzīgā iestādē;

5.10.14. specializētā tehnika, iekārtas, kas tiek izmantotas celtniecībā, lauksaimniecībā, mežu izstrādē, apkalpojošā sfērā u.tml., kā arī jebkāda veida dzelzceļa transports, gaisa transports, ūdens transports;

5.10.15. dokumenti (piemēram, pases, diplomu, pilnvaras, līgumi), manuskripti, projektu dokumentācijas, plāni un rokraksti, zīmējumi (rasējumi);

5.10.16. paraugi, modeļi, prototipi, pēc īpaša pasūtījuma izgatavoti priekšmeti, pašizgatavotas ierīces, izstādes eksponāti un citi unikāli priekšmeti.

6. Apdrošinājuma summa un zaudējumu novērtēšanas metode

6.1. Apdrošinājuma summu nosaka Apdrošinājuma ņēmējs. Apdrošinājuma ņēmējs ir atbildīgs par Apdrošināšanās polisē norādītās Apdrošinājuma summas atbilstību Apdrošināšanas objekta vērtībai. Apdrošinājuma summu nosaka bez pievienotās vērtības nodokļa, ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi.

6.2. Apdrošināšanas objektu var apdrošināt tā Atjaunošanas vērtībā, Faktiskā vērtībā vai legādes vērtībā, un šo vērtību izmantot kā zaudējumu novērtēšanas metodi. Nekustamo īpašumu un kustamo īpašumu, izņemot Preces, apdrošina tā Atjaunošanas vērtībā vai, ja Apdrošināšanas objekta Nolietojums ir lielāks nekā 50%, tā Faktiskā vērtībā, bet Preces apdrošina to legādes vērtībā.

6.3. **Ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi** un ja Apdrošināšanas objekts ir Nekustamais īpašums, kurš apdrošināts tā Atjaunošanas vērtībā, tad Apdrošinājuma summu, neskatoties uz Apdrošināšanas objekta celtniecības gadu, nosaka un zaudējumus aprēķina, pieņemot, ka Apdrošināšanas objekta būvniecība vai remonts, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, tiks veikts ar šobrīd būvniecībā izmantojamiem mūsdienu būvmateriāliem un mūsdienu būvdarbu metodēm, un pieņemot, ka būvniecības vai remonta darbus veiks Latvijas Republikā atbilstoši sertificēts

uzņēmējs vai Apdrošinātais saimnieciskā kārtā.

6.4. Ja Apdrošināšanas objekta vērtība tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās neatbilst Apdrošināšanas polisē norādītajai Apdrošinājuma summai, tad, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, Apdrošināšanas sabiedrība piemēro noteikumus par Zemapdrošināšanu vai Virsapdrošināšanu, **izņemot, ja šajos noteikumos norādīts citādi.**

6.5. Par Zemapdrošināšanu vai Virsapdrošināšanu neuzskata gadījumus, kad Apdrošinājuma summa ir mazāka vai lielāka par 10% no Apdrošināšanas objekta vērtības, tomēr jebkurā gadījumā Apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt Apdrošināšanas polisē norādīto Apdrošinājuma summu.

6.6. Apdrošināšanas polisē attiecībā konkrētu Apdrošināšanas objektu vai zaudējumu veidu var būt norādīts, ka piemērojams Pirmā zaudējumu apdrošināšanas princips. Šādā gadījumā Apdrošināšanas sabiedrība, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, zaudējumus atlīdzina līdz Apdrošināšanas polisē norādītajai Apdrošinājuma summai, nepiemērojot noteikumus par Zemapdrošināšanu.

6.7. Apdrošinājuma summa pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas daļēju bojājumu gadījumā nesamazinās un tā atjaunojas pilnā apmērā bez papildu Apdrošināšanas prēmijas samaksas. Ja ir izmaksāta Apdrošināšanas

atlīdzība Apdrošināšanas objekta Pilnīgas bojāejas gadījumā, tad Apdrošinājuma summa samazinās par izmaksātās Apdrošināšanas atlīdzības apmēru.

7. Zaudējumu atlīdzināšana

7.1. Apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot šajos noteikumos noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi, atlīdzina šajos noteikumos noteiktos tiešos mantiskos zaudējumus, kas radušies Apdrošināšanas objekta bojājumu vai Pilnīgas bojāejas dēļ, ja šāds bojājums vai bojāeja radusies Apdrošināšanas perioda laikā, Teritoriālā seguma robežās un Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā.

NEKUSTAMĀIS ĪPAŠUMS, TERITORIJAS LABIEKĀRTOJUMS, IEKĀRTAS

7.2. Ja Apdrošināšanas objekts ir **Ēka, Telpas vai Remontieguldījumi** un:

7.2.1. tas ir **apdrošināts tā Atjaunošanas vērtībā**, tad zaudējumus **bojājumu gadījumā** aprēķina kā mazākos nepieciešamos remonta izdevumus tā, lai pēc remonta veikšanas Apdrošināšanas objekts būtu līdzvērtīgā stāvoklī kā tieši pirms attiecīgā Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;

7.2.2. tas ir **apdrošināts tā Atjaunošanas vērtībā**, tad zaudējumus **Pilnīgas bojāejas gadījumā** aprēķina kā mazākos nepieciešamos atjaunošanas izdevumus tā, lai pēc atjaunošanas Apdrošināšanas objekts būtu līdzvērtīgā stāvoklī kā tieši pirms attiecīgā Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;

7.2.3. tas ir **apdrošināts tā Faktiskā vērtībā**, tad zaudējumus aprēķina no bojātā vai bojāgājušā Apdrošināšanas objekta remonta vai atjaunošanas izdevumiem, atskaitot Apdrošināšanas objekta Nolietojumu (procentu izteiksmē), kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;

7.3. Ja bojājumi nodarīti **kustamajam īpašumam** (piemēram, iekārtām, biroja tehnikai, mobilajiem tālruņiem) vai apdrošinātā Nekustamā īpašuma daļām (piemēram, ierīcēm, iebūvētām mēbelēm, Inženiertīkliem, Teritorijas labiekārtojumam), tad zaudējumus nosaka atbilstoši mazākajai no šādām summām: **Tirgus vērtība** tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās **vai** zaudējumu summa, kas noteikta kā **remonta vai atjaunošanas izdevumi**, ievērojot noteikumus par Nolietojuma piemērošanu.

7.4. Ja Apdrošināšanas objekta vai tā daļu **Nolietojums** tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās ir lielāks nekā **50%**, tad, aprēķinot zaudējumus, no bojātā vai bojāgājušā Apdrošināšanas objekta remonta vai atjaunošanas izdevumiem atskaita Apdrošināšanas objekta Nolietojumu (procentu izteiksmē), kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, pat ja Apdrošināšanas polisē norādīts, ka Apdrošināšanas objekts apdrošināts tā Atjaunošanas vērtībā.

7.5. **Ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi**, aprēķinot zaudējumus par kustamo īpašumu (piemēram, iekārtām) vai apdrošinātā Nekustamā īpašuma daļām (piemēram, ierīcēm, iebūvētām mēbelēm, Inženiertīkliem, Teritorijas labiekārtojumam), Nolietojumu nosaka šādi:

7.5.1. Nolietojums 0% apmērā iekārtām, priekšmetiem, kuru vecums nepārsniedz 10 gadus (ieskaitot);

7.5.2. Nolietojums 25% apmērā iekārtām, priekšmetiem, kuru vecums nepārsniedz 19 gadus (ieskaitot);

7.5.3. Nolietojums 50% apmērā iekārtām, priekšmetiem, kuri ir 20 vai vairāk gadus veci.

7.6. Tomēr, ja faktiskais Nolietojums ir lielāks nekā iepriekšēja punktā norādītajā kārtībā noteiktais Nolietojums, tad, aprēķinot zaudējumus, tiek piemērots faktiskais Nolietojums. Nolietojuma apmēru var noteikt arī atbilstoši neatkarīgas ekspertizes slēdzienam.

7.7. Ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi, aprēķinot zaudējumus par tādām iekārtām, kas ir biroja tehnika un mobilie tālruņi, Nolietojumu nosaka šādi

7.7.1. Nolietojums 0% apmērā iekārtām, kuru vecums nepārsniedz 2 gadus (ieskaitot);

7.7.2. Nolietojums 25% apmērā iekārtām, kuru vecums nepārsniedz 5 gadus (ieskaitot);

7.7.3. Nolietojums 50% apmērā iekārtām, kuru vecums nepārsniedz 10 gadus (ieskaitot);

7.7.4. individuāli noteikts Nolietojums iekārtām, kuras vecākas par 10 gadiem.

7.8. Kustamā īpašuma vai Nekustamā īpašuma daļu, piemēram, ierīču, vecumu nosaka veselos gados, neatkarīgi no tā, kurā kalendārā mēnesī priekšmets izgatavots vai iegādāts, aprēķinot to šādi: gads, kad iestājies Apdrošināšanas gadījums, mīnus priekšmeta izgatavošanas/iegādes gads.

PRECES

7.9. Ja Apdrošināšanas objekts ir Preces, tad zaudējumus aprēķina bojāto vai bojāgājušo Preču iegādes izdevumu apmērā.

7.10. Ja Apdrošināšanas objekts ir Preces, kas ir ražošanas procesā esošs izejvielu salikums vai pusfabrikātu kopums, tad zaudējumus aprēķina to bojāto vai bojā gājušo Preču pašizmaksas apmērā, t.i., tiešo ražošanas, materiālu, darba izmaksu un administratīvo izmaksu apmērā.

ATSKAITĪJUMI UN APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSA

7.11. Apdrošināšanas sabiedrība, nosakot Apdrošināšanas atlīdzību, no aprēķinātajiem zaudējumiem atņem šajā punktā minētos atskaitījumus norādītajā secībā:

7.11.1. pievienotās vērtības nodokļa summu, izņemot, ja Apdrošinājuma summa noteikta ar pievienotās vērtības nodokli un ja Apdrošināšanas atlīdzības saņēmējam nav tiesību no valsts budžetā maksājamā nodokļa atskaitīt šo summu kā priekšnodokli;

7.11.2. Apdrošināšanas objekta vai tā daļu derīgo atlieku vērtību, ja tās savā īpašumā nepārņem Apdrošināšanas sabiedrība;

7.11.3. Pašrisku par katru Apdrošināšanas gadījumu;

7.11.4. citus saskaņā ar apdrošināšanas noteikumiem vai normatīvajiem aktiem veicamos atskaitījumus un Apdrošināšanas atlīdzības samazinājumus, ja tādi piemērojami;

7.11.5. visu Apdrošināšanas līgumā norādīto prēmiju, ja tā vai tās daļa nav samaksāta pilnībā, pat ja samaksas termiņš līdz Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdim nav iestājies, vai kāda tās daļa ir atmaksāta Apdrošinājuma ņēmējam, ja Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdī Apdrošināšanas līgums ir jau izbeigts.

7.12. Apdrošināšanas atlīdzības veidu nosaka Apdrošināšanas sabiedrība, pēc iespējas vienojoties ar Apdrošināto vai Labuma guvēju. Apdrošināšanas atlīdzības veids var būt viens no šādiem veidiem:

7.12.1. Apdrošināšanas objekta remonts vai atjaunošana;

7.12.2. aizvietošana, iegādājoties līdzvērtīgu, tāda paša veida un tādām pašām mērķim paredzētu kustamo īpašumu;

7.12.3. izmaksa naudas summas veidā.

7.13. Apdrošinātais vai Labuma guvējs izvēlas un vienojas ar Apdrošināšanas sabiedrību par būvniecības, remonta vai uzņēmumu, kas veiks bojātā vai bojāgājušā Apdrošināšanas objekta remontu, atjaunošanu vai aizvietošanu ar līdzvērtīgu objektu.

7.14. Ja nav iespējams vai ja netiek veikts Apdrošināšanas objekta remonts, atjaunošana vai aizvietošana ar līdzvērtīgu objektu, vai ja Apdrošināšanas atlīdzības veids ir izmaksa naudas summas veidā, tad neatkarīgi no tā, vai Apdrošināšanas objekts apdrošināts tā Atjaunošanas, Faktiskajā vai legādes vērtībā, zaudējumus nosaka atbilstoši mazākajai no šādām summām:

7.14.1. **Faktiskā vērtība** tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās; vai

7.14.2. **Tirgus vērtība** tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

7.15. Ja Apdrošināšanas atlīdzību izmaksā naudas summas veidā, bet Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts tā Atjaunošanas vērtībā, tad Apdrošinātā tiesības saņemt papildu Apdrošināšanas atlīdzību par Apdrošināšanas objekta atjaunošanu, ja tā ir faktiski veikta, izbeidzas 3 gadu laikā no dienas, kad Apdrošināšanas sabiedrība ir pieņēmusi lēmumu par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.

7.16. Ja no Apdrošinātā neatkarīgu iemeslu dēļ Apdrošināšanas objektu nav iespējams atjaunot Apdrošināšanas objekta adresē, tad būvniecību var veikt jebkurā citā vietā Apdrošināšanas objekta administratīvajā teritorijā, iepriekš rakstveidā to saskaņojot ar Apdrošināšanas sabiedrību.

7.17. Ja Apdrošināšanas gadījums ir iestājies ceļu satiksmes negadījuma rezultātā Latvijas Republikas teritorijā un negadījumu izraisījis noskaidrots transportlīdzeklis, kura nodarītos zaudējumus saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu ir jāatlīdzina atbildīgajam apdrošinātajam, un Apdrošināšanas sabiedrībai par notikušo ceļu satiksmes negadījumu ir iesniegta policijas izziņa vai atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumiem aizpildīts saskaņotais paziņojums, Apdrošināšanas sabiedrība, izmaksājot Apdrošināšanas atlīdzību, neietur Pašrisku.

7.18. Ja zaudējumu apmērs ir aprēķināts ārvalsts valūtā, tad Apdrošināšanas atlīdzības noteikšanai zaudējumu summu konvertē uz euro saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas noteikto valūtas kursu tajā dienā, kad izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību.

7.19. Ja Labuma guvējs ir līzinga sabiedrība, kredītiestāde vai cita persona, kuras komercdarbība ir saistīta ar finanšu pakalpojumu sniegšanu, tad Labuma guvējam pirms tiesības uz Apdrošināšanas atlīdzību ir atlikušo saistību apmērā, ja Apdrošinātajam attiecībā uz konkrēto Apdrošināšanas objektu ir šādas saistības pret Labuma guvēju un tās ir reģistrētas tiesību aktos noteiktā kārtībā.

7.20. **Sadārdzinājums.** Apdrošināšanas sabiedrībai nav pienākuma atlīdzināt Apdrošināšanas objekta remonta vai atjaunošanas darbu izmaksu sadārdzinājumu, kas radies jebkādu iemeslu dēļ, piemēram inflācijas vai normstundu likmju izmaiņu dēļ, ja Apdrošinātais nav uzsācis remonta vai atjaunošanas darbus 6 mēnešu laikā no dienas, kad Apdrošināšanas sabiedrība ir pieņēmusi lēmumu par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu. Apdrošināšanas sabiedrībai nav pienākuma atkārtoti izvērtēt remonta vai atjaunošanas darbu izmaksu izmaiņas, kas iesniegtas pēc minētā 6 mēnešu termiņa, arī tad, ja atjaunošanas vai remonta darbi ir jau uzsākti, vai ja izmaiņas ir saistītas ar turpmāku cenu pieaugumu.

7.21. **Viena Pašriskā piemērošana.** Ja viena un tā paša notikuma rezultātā iestājas vairāki Apdrošināšanas gadījumi un saskaņā ar vienu vai atsevišķiem ar Apdrošināšanas sabiedrību noslēgtiem Īpašuma Apdrošināšanas līgumiem jāpiemēro vairāki Pašriski, kas var būt izteikti fiksētā naudas summā, procentos vai dienās, tad Apdrošinātais vai Labuma guvējs sedz tikai vienu lielāko aprēķināto Pašrisku, ja attiecībā uz katru Apdrošināšanas objektu Apdrošinātais ir viena un tā pati persona.

7.22. 72 stundu periods. Ja ir apdrošināts kāds no riskiem “Uguns nelaimes”, “Vētra un krusa”, “Plūdi” vai “Sniega slodze” un ja Latvijas Republikas teritorijā šī riska rezultātā nepārtrauktu 72 stundu periodā bojāti vairāki Apdrošināšanas ob-

jekti, tad piemēro vienu lielāko Pašrisku. Ja šāda Apdrošinātā riska nepārtraukta iedarbība turpinās ilgāk kā 72 stundas, Apdrošinātais, vienojoties Apdrošināšanas sabiedrību, ir tiesīgs noteikt šī 72 stundu perioda sākumu.

8. Drošības noteikumi un pienākumi

8.1. Apdrošinājumaņēmējam un Apdrošinātajam ir pienākums ievērot šajos noteikumos noteiktos drošības noteikumus un nekavējoties pēc Apdrošināšanas līguma noslēgšanas informēt Apdrošināšanas līguma izpildē iesaistītās personas par Apdrošināšanas līguma noteikumiem un drošības noteikumiem.

8.2. Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesības pieprasīt Apdrošināšanas perioda laikā izpildīt papildu drošības prasības, kuru izmaksas sedz Apdrošinājumaņēmējs un/vai Apdrošinātais. Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības izbeigt Apdrošināšanas līgumu 15 dienu laikā pēc Apdrošināšanas sabiedrības papildu drošības prasību saņemšanas, iesniedzot par to Apdrošināšanas sabiedrībai rakstisku paziņojumu. Ja Apdrošinājumaņēmējs iepriekš minētajā 15 dienu termiņā nepiekrīt Apdrošināšanas sabiedrības noteiktajām papildu drošības prasībām, Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga izbeigt Apdrošināšanas līgumu 15 dienu laikā no noraidījuma saņemšanas dienas.

8.3. Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam un Nomniekiem ir jāievēro:

8.3.1. normatīvajos aktos noteiktās ugunsdrošības, tehniskās ekspluatācijas prasības, tehnikas ražotāja un pārdevēja noteiktie lietošanas noteikumi, kā arī papildu drošības prasības;

8.3.2. risku izvērtējumā noteiktās papildu drošības prasības un jāievieš tās noteiktajos termiņos, ja Apdrošināšanas sabiedrības ir veikusi šādu izvērtējumu;

8.3.3. jānodrošina avārijas dienesta, policijas, ugunsdzēsības un glābšanas drošības dienestu brīva pieeja Apdrošināšanas objektam;

8.3.4. acīmredzama riska apstākļos nekavējoties jāveic aizsardzības un glābšanas pasākumi;

8.3.5. ja Apdrošināšanas objektu apdraud plūdi, ūdens līmeņa celšanās, kustamais īpašums jāpārvieta, novietojot uz paaugstinājumiem, augstākiem stāviem, vai jāpārved uz drošāku vietu.

UGUNSDROŠĪBA

8.4. Apdrošināšanas objektam jābūt aprīkotam ar primāriem ugunsdzēsības līdzekļiem (ugunsdzēsības aparāti, ugunsdzēsības krāni, evakuācijas kāpnes), tiem jābūt brīvi pieejamiem un darba kārtībā atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

8.5. Darbiniekiem jābūt apmācītiem ugunsdrošības jomā atbilstoši normatīvajiem aktiem un ražotāja instrukcijām.

8.6. Ugunsnedrošus darbus var veikt tikai persona, kura ir speciāli apmācīta vai ar atbilstošu kvalifikāciju. Ugunsnedroši darbi jāveic atbilstoši ugunsdrošības noteikumiem un vienmēr jāuzrauga. Ugunsnedrošo darbu veikšanas vieta atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir jāuzrauga arī pēc darbu pabeigšanas. Pirms darba sākšanas atbildīgai personai ir jānosaka nepieciešamie drošības pasākumi un jānorīko par ugunsdrošību atbildīgās personas gan darbu izpildes laikā, gan arī pēc to pabeigšanas. Ugunsnedrošu darbu veikšana ietver metināšanu, metāla griešanu ar skābekli vai mehānisko ripu, metāla velmēšanu un kalšanu, un citus darbus, kuros pielieto gāzes liesmu, citu atklātu liesmu vai karsta gaisa plūsmu, izņemot ūdens tvaiku.

8.7. Smēķēšana ir atļauta tikai speciāli paredzētās, atbilstoši apzīmētās un aprīkotās vietās.

8.8. Objektā jāuztur vispārēja tīrība un kārtība. Jānodrošina regulāra uzņēmuma telpu un teritorijas atbrīvošana no ražošanas atlikumiem un atkritumiem. Ugunsnedroši ražošanas atlikumi un izlietotais iepakojums ir jāuzglabā ugunsdrošās atkritumu tvertnēs ar vāku. Atkritumu tvertnes un izlietotais iepakojums, t.sk. koka paletes, uzņēmuma teritorijā ir jānovieto pietiekami drošā attālumā no Apdrošināšanas objekta (vismaz 5 metru attālumā).

8.9. Ugunsdrošajām durvīm ir jābūt aizvērtām. Ja ir uzstādītas automātiskas ugunsdrošās durvis, jānodrošina to automātiska aizvēršanās.

8.10. Ja ir uzstādīta automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācija, tai jābūt darba kārtībā un ieslēgtai visu diennakti. Signalizācijas sistēmai jābūt projektētai, uzstādītai, regulāri apkoptai un pārbaudītai atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, ražotāja vai uzstādītāja izvirzītajām prasībām. Veiktās pārbaudes ir jāreģistrē pārbaudes žurnālā.

8.11. Ja signalizācija ir pieslēgta apsardzes uzņēmuma pultij, jābūt noslēgtam līgumam ar apsardzes uzņēmumu par apsardzes pakalpojumu sniegšanu, kurā trauksmes signāla saņemšanas gadījumā ir paredzēta apsardzes patruļas izbraukšana uz notikuma vietu un rīcība notikuma vietā.

8.12. Motorizētie transportlīdzekļi un citas mehāniskās ierīces var tikt lietotas un uzglabātas ēkās vai telpās tikai, ja tas nepieciešams sakarā ar veicamā darba specifiku un ja:

- 8.12.1. degvielas uzpildīšana un iztukšošana tiek veikta droši;
- 8.12.2. akumulatori tiek uzlādēti atsevišķā telpā ar atbilstošu ventilāciju;
- 8.12.3. ēkas vai telpas ir aprīkotas ar ugunsdzēsšanas ierīcēm.

8.13. Telpas, kurās tiek uzglabātas ugunsbīstamas un sprādzienbīstamas vielas, nedrīkst atstāt bez uzraudzības, aizejot no teritorijas, telpām jābūt aizslēgtām. Ugunsbīstami šķidrumi ir jāuzglabā ugunsdrošos traukos. Degvielu, eļļas un citas viegli uzliesmojošas preces nedrīkst glabāt slēgtās iekraušanas telpās/laukumos, kā arī pie ēku ārējām sienām.

8.14. Ūdens ņemšanas vietām jābūt speciāli atzīmētām, brīvi pieejamām un izmantojamām visu gadu.

8.15. Elektroinstalācijām, tostarp zibens aizsardzībai un Apdrošināšanas objektu zemējumiem, ir jābūt ierīkoti atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Apgaisojumam jābūt aprīkotam ar aizsargabāzūru.

PREČU UZGLABĀŠANA

8.16. Uzglabāto izejvielu daudzumam ražošanas telpās ir jābūt atbilstošam ražošanas apjomam un atbilstošam Ugunsdrošības noteikumiem.

8.17. Noliktavās, kas aprīkotas ar ugunsdrošības/dzesēšanas signalizāciju, jābūt norādītam un atzīmētam maksimāli pieļaujamam preču glabāšanas augstumam, norādīto augstumu nedrīkst pārsniegt.

8.18. Precēm, tajā skaitā izejvielām un krājumiem, ir jāatrodas vismaz 10 cm augstumā virs grīdas virsmas.

APKURES, ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS

8.19. Apkures sistēmai, ūdensapgādei, kanalizācijas un elektroapgādes sistēmai ir jāatbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

8.20. Dūmvadi un skursteņi jātīra pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā vienu reizi gadā (ieteicams pirms apkures sezonas uzsākšanas), pārbaudes rezultāti jāfiksē dokumentāli.

8.21. Ēkās vai telpās, kas apkures sezonās netiek apkurinātas, vai ja Apdrošināšanas objektā netiek veikta saimnieciskā darbība, Inženiertīklu sistēmas ir jāiztukšo no šķidruma, lai novērstu to aizsalšanu. Sasalušu cauruļvadu atkausēšanai nedrīkst izmantot atklātu uguni.

PRETTIESISKA DARBĪBA

8.22. Ārpus darba laika Apdrošināšanas objekta durvīm, logiem, slēģiem, lūkām un citām atverēm jābūt aizvērtām tā, lai tajā nebūtu iespējams iekļūt, nesalaužot slēdzenes un citas norobežojošās konstrukcijas.

8.23. Visu veidu slēdzeņu atslēgas, t.sk. magnētiskās caurlaides, elektroniskās atslēgas, jāglabā tā, lai Trešajām personām nebūtu iespējas tām piekļūt. Ja ir pamats uzskatīt, ka tās ir nokļuvušas Trešo personu rīcībā, tās nekavējoties jānomaina. Ieteicams nodrošināt periodisku piekļuves kodu maiņu.

8.24. Skaidra nauda, vērtspapīri un citi vērtīgi priekšmeti jāglabā saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrības norādījumiem atbilstošas drošības pakāpes seifos vai glabātavās, kurus nedrīkst atstāt neaizslēgtus, bez atbilstošas pārraudzības vai neapsargātus. Seifu un glabātavu atslēgas nedrīkst glabāt telpās, kur atrodas pats seifs vai glabātava.

8.25. Ārpus darba laika kases aparātiem jābūt tukšiem un neaizslēgtiem.

8.26. Uzstādītajai apsardzes signalizācijai ir jābūt darba kārtībā, tai ir jānodrošina regulāra pārbaude, pārbaudes rezultāti jāfiksē dokumentāli.

8.27. Ja apsardzes signalizācija ir pieslēgta apsardzes uzņēmuma pultij, tad jābūt noslēgtam līgumam ar šo apsardzes uzņēmumu par apsardzes pakalpojumu sniegšanu, kurā ir paredzēta apsardzes patruļas izbraukšana uz notikuma vietu un rīcība notikuma vietā, trauksmes signāla saņemšanas gadījumā.

8.28. Projektējot un uzstādot signalizāciju, jāņem vērā Apdrošināšanas objekta platība, kā arī preču un iekārtu izvietošana. Signalizācijas sensorus nedrīkst apslēpt vai ierobežot. Aizejot no Apdrošināšanas objekta vai teritorijas, signalizācijai jābūt ieslēgtai.

8.29. Ja Apdrošināšanas objektā ir fiziskā apsardze, tad ir jānodrošina ēkas un teritoriju apgaita ne retāk kā vienu reizi divās stundās, izņemot telpas, kuras ir aprīkotas ar apsardzes signalizāciju, vai teritoriju, kuru pilnībā pārrauga ar video novērošanas kamerām un trauksmes signālu saņem vietējais apsardzes postenis. Veiktās apgaitas ir jāreģistrē apgaitas žurnālā.

8.30. Video novērošanas ieraksti jāglabā vismaz 14 dienas.

IEKĀRTU UN APRĪKOJUMA EKSPLOATĀCIJA

8.31. Elektriskiem vadiem jābūt aizsargātiem visā to garumā ar izolāciju, kurai nav bojājumi. Vietās, kur vadi iziet ārpus korpusa, tiem jābūt ievietotiem plastmasas aizsargcaurulē. Vadu savienojumiem jābūt veiktiem tā, lai neradītu dzirksteļošanas risku. Vadu galiem un savienojumiem jābūt izolētiem. Lai izvairītos no vadu izolācijas bojājuma, neaizsargāti vadi nedrīkst būt izvadīti pa tām pašām atverēm, pa kurām izvadītas hidrauliskās šļūtenes.

8.32. Hidrauliskām šļūtenēm jābūt aizsargātām vai novietotām tā, lai tās nebūtu pakļautas tādai mehāniskai slodzei vai termiskai iedarbībai, kas var radīt caurules apvalka bojājumus. Hidrauliskām caurulēm jābūt nostiprinātām tā, lai tās nevarētu savērties.

8.33. Šļūtenēs, blīvslēgos un blīvēs nedrīkst būt sūces. Radušās sūces nekavējoties jānovērš.

8.34. Elektriskās iekārtas, kas ir jūtīgas pret sprieguma svārstībām, t.sk. zibens spērienu, ir jāapriko ar atbilstošām aizsardzības ierīcēm un jāsaņem, ņemot vērā to ekspluatācijas veidu.

8.35. Dzinēju pārsegi/filtri ir jātīra, atbrīvojot tos no putekļiem un netīrumiem, lai netiktu traucēta ventilācija. Ventilācijas atveres nedrīkst būt aizklātas, aizsprostotas, norobežotas vai bloķētas.

8.36. Lietojot sildierīces, jāievēro ražotāja un normatīvo aktu prasības, tām jābūt droši nostiprinātām, jāievēro atbilstošas drošības distances starp sildierīcēm un citiem priekšmetiem un vielām. Sildierīces nedrīkst būt atvērtas, izjauktas. Aizliegts lietot bojātas sildierīces. Aizejot no Apdrošināšanas objekta, sildierīces ir jāizslēdz vai jāatvieno no strāvas padeves, ja tas noteikts ražotāja rekomendācijās. Ražošanas un noliktavu telpās drīkst izmantot tikai slēgta tipa sildierīces.